

นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราปต์:
กลวิธีการสร้างโครงเรื่องกับการนำเสนอตัวละครชายขอบ

ณัฐรุจา ใจहार*

ธัญชนก เรืองเสน**

ศุภณัฐ อนุพจน์มนตรี***

ศรัณย์ภัทร์ บุญฮก****

รับบทความ: 31 มกราคม 2564

แก้ไขบทความ: 25 มีนาคม 2564

ตอบรับ: 5 พฤษภาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการนำเสนอโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราปต์ จำนวน 4 เรื่อง คือ กาหลมหารทีก นิราศมหารรณพ เปรต

* นักศึกษาด้านภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
(อีเมล: s60131109048@ssru.ac.th)

** นักศึกษาด้านภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
(อีเมล: s60131109040@ssru.ac.th)

*** นักศึกษาด้านภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
(อีเมล: s60131109043@ssru.ac.th)

**** อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
(อีเมล: saranpat.bo@ssru.ac.th)

และสิ่งพาดกลอน ผลการศึกษาพบว่า แม้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ดำเนินเรื่องตามขนบของนวนิยายแนวนี้นี้ แต่มีลักษณะได้ชนบในการจบเรื่องแบบปลายเปิด โดยตัวละครผู้กระทำผิดมิได้ถูกลงโทษตามกฎหมายหรือพบกับความตาย ด้านกลวิธีการนำเสนอตัวละครในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์พบว่านวนิยายของปราปต์มีความโดดเด่นด้านการนำเสนอตัวละครชายขอบผ่าน 2 กลวิธีประการแรก คือ กลวิธีการนำเสนอคู่ตรงข้าม ทั้งด้านสถานะทางสังคมและด้านความคิดให้กับตัวละครชายขอบ และประการที่สอง คือ กลวิธีการนำเสนอบทบาทใหม่ให้กับตัวละครชายขอบแทนที่จะนำเสนอภาพเหมารวมด้านลบที่สังคมสร้างให้ กล่าวได้ว่ารูปแบบการสร้างโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอตัวละครดังกล่าวในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ นับเป็นจุดเด่นที่มีได้เพียงสร้างความสนุกสนานน่าติดตามจากความซับซ้อนของการสร้างเรื่องราวเท่านั้น แต่ยังไม่นำเสนอสารเกี่ยวกับกลุ่มคนที่ถูกกดทับในสังคมไทยร่วมสมัยไปพร้อมกัน

คำสำคัญ: ปราปต์, คนชายขอบ, นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิด

Dark Detective Novels by Prap: Literary Techniques of Composing Plots and Representing Marginalized Characters

Nadruja Jaihan^{*}

Thanchanok Rueangsen^{**}

Supanut Anupodmontri^{***}

Sarapat Boonhok^{****}

Received: *January 31, 2021*

Revised: *March 25, 2021*

Accepted: *May 5, 2021*

Abstract

This article aims to study the literary techniques in Prap's dark detective novels in terms of composing plots and representation of marginalized characters. The study presents four selected novels by Prap: *Kahonmahoratuk*, *Niratmahannop*, *Pret*, and *Lingpatkorn*. The results show

^{*} Undergraduate student in Thai major, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University (E-mail: s60131109048@ssru.ac.th)

^{**} Undergraduate student in Thai major, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University (E-mail: s60131109040@ssru.ac.th)

^{***} Undergraduate student in Thai major, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University (E-mail: s60131109043@ssru.ac.th)

^{****} Lecturer, Thai section, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University (E-mail: saranpat.bo@ssru.ac.th)

that although the plots of these novels adhere to the convention of dark detective novels, the consequences of criminals are challenged by the convention. This means that open-endings are found in these novels instead of the offenders facing law enforcement or death. With regard to the characters, marginalized persons are clearly illustrated in Prap's novels through the use of two main techniques. Polarizing characters as binary oppositions through their social status and mindset is the first one; moreover, reversing the stereotype of marginalized people and creating a new image for them is another technique. In short, the ways that Prap composes his novels through the use of such types of plot and characters help to enhance his works not only for the entertainment of his readers with complicated techniques but also sending a key message related to the oppressed and disadvantaged members in Thai society at the same time.

Keywords: Prap, marginalized people, dark detective novel

บทนำ

นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน เป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่เน้นความสนุกสนานและลึกลับระทึกให้ผู้อ่านได้ร่วมสืบหาความจริงจากปริศนาที่เกิดขึ้นในเรื่อง เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์ (2550, น. 16) ได้สรุปความหมายของนวนิยายประเภทนี้ไว้ว่า “เป็นนวนิยายที่มีการนำเสนอเรื่องราวผ่านการสืบสวนสอบสวนเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำความจริง มีการดำเนินเรื่องผ่านตัวละคร โดยตัวละครจะเป็นผู้เปิดเผยความจริงและคลี่คลายความลึกลับภายในเรื่อง” อย่างไรก็ตาม จากลักษณะเด่นของนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่เน้นความลึกลับระทึกนำติดตามกลับทำให้เกิดการประเมินคุณค่าต่อวรรณกรรมกลุ่มนี้น้อยกว่าวรรณกรรมกลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากถูกมองว่าเป็นวรรณกรรมหลักหนีที่มุ่งความบันเทิงเพียงอย่างเดียว แต่ในเวลาต่อมานักวิชาการด้านวรรณคดีศึกษาต่างหันกลับมาสนใจวรรณกรรมกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากนอกจากวรรณกรรมเหล่านี้จะสนุกสนานน่าติดตามแล้ว ยังเสนอแง่มุมทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรมไว้อีกด้วย (ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช, 2558)

นวนิยายสืบสวนสอบสวนเกิดขึ้นในโลกตะวันตกช่วงอาณาจักรและสงฆ์อิทธิพลไปทั่วโลก นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนเข้ามาสู่สยามในราวรัชกาลที่ 5 จากกลุ่มเจ้านายและชนชั้นนำที่ผ่านระบบการศึกษาจากตะวันตก จากนั้นได้พัฒนามาสู่วรรณกรรมของชนชั้นกลางที่มีการผสมผสานหลายแนวทาง สำหรับในคริสต์ศตวรรษที่ 21 นวนิยายสืบสวนสอบสวนไทยก็พัฒนารูปแบบอย่างซับซ้อน ตลอดจนถ่ายทอดปัญหาและเรื่องราวของผู้คนร่วมสมัยที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ความเป็นปัจเจกบุคคล เนื้อหาดังกล่าวปรากฏอย่างโดดเด่นผ่านผลงานของ “ปราปต์” (Chotiudomphant, 2017) ปราปต์เป็นนามปากกาของชัยรัตน์ พิพิธพัฒนาปราปต์ นักเขียนซึ่งเริ่มมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในแวดวงนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนจากเรื่อง *กาหลมหรรทึก* นวนิยายเรื่องนี้ได้รับรางวัลนวนิยายยอดเยี่ยมนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปี 2557 ทั้งยังเข้ารอบสุดท้ายรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือซีไรต์ ประจำปี 2558 ตลอดจนได้รับการดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ทางช่อง One จากนั้นมาปราปต์ก็มีผลงานออกมา

อย่างต่อเนื่องและหลากหลายแนว ทั้งแนวสืบสวนสอบสวน แนวโรมานซ์ แนวลึกลับ ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นที่รู้จักกว้างขวาง เช่น *นิราศมหรณพ* *ลึงพาดกลอน* *คุณหมื่นปฎิหาริย์* *เปรต* และ *สุสานสยาม* เป็นต้น

หากกล่าวเฉพาะนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน งานของปราบปต์ส่วนใหญ่นำเสนอผ่านรูปแบบ “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิด” อันเป็นรูปแบบย่อยหนึ่งที่ชเวตาน โตโดรอฟ (Tzvetan Todorov) กล่าวไว้ว่า “มีรูปแบบการสร้างคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นไปพร้อมกับเหตุการณ์ภายในเรื่อง ซึ่งแตกต่างจากนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนประเภทอื่นที่มีการเล่าเรื่องแบบย้อนกลับ” (ชรณินทร์ มีเพียร, 2542, น. 96) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นวนิยายรูปแบบนี้มีคติชาตกรรมต่อเนื่องที่ต้องสืบสวนไปตลอดทั้งเรื่อง ดังที่ใน *กาหลมหรทีก* นำเสนอเหตุการณ์ฆาตกรรมที่ต้องค้นหาความจริงผ่านปริศนารอยสักที่ผู้ก่อเหตุได้ทิ้งไว้บนร่างของเหยื่อ ภายในเรื่องมีตัวละครหญิง “พระนอญ” ที่เป็นผู้อยู่เบื้องหลังในเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมด โดยตัวละครนักสืบต้องสืบค้นหาความจริงจากรอยสักปริศนาบนร่างเหยื่อ และพบว่าพระนอญก่อเหตุดังกล่าวเพื่อแก้แค้นพ่อเลี้ยงและพระพี่เลี้ยง ต่อมาใน *นิราศมหรณพ* นำเสนอเรื่องราวของเหตุการณ์ฆาตกรรมผ่านคลื่นเสียง ซึ่งจุดเกิดเหตุแต่ละจุดเกิดขึ้นภายในวัดสมัยรัชกาลที่ 3 โดยฆาตกรจะทิ้งสิ่งของปริศนาไว้กับศพ เป็นเหตุให้เด็กหญิงใบ้ “กำมะหยี่” ต้องออกมาค้นหาความจริง เนื่องจากหนึ่งในเหยื่อที่ถูกฆาตกรรมคือพี่ชายของเธอ นำไปสู่การคลี่คลายปมปริศนาและพบว่า “นุชา” พี่เลี้ยงหน้าตาอัปลักษณ์ของเธอ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมด ส่วนนวนิยายเรื่อง *เปรต* นำเสนอเรื่องราวของชายคนหนึ่งนามว่า “รังเพลิง” ที่ตัดสินใจฆ่าตัวตายจากปัญหาในชีวิต แต่เขากลับไม่ตายพร้อมฟื้นขึ้นมาพบกับรอยเลือดที่เปื้อนมือของตัวเองพร้อมกันนี้เขายังตกเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีฆาตกรรมปริศนาของมหานคร โดยเหยื่อจากเหตุการณ์เหล่านั้นล้วนมีความเกี่ยวข้องกับรังเพลิงทั้งสิ้น ท้ายที่สุดปรากฏว่าผู้ที่ก่อเหตุฆาตกรรมทั้งหมด คือตัวของเขาในร่างเปรตนั่นเอง และสุดท้าย นวนิยายเรื่อง *ลึงพาดกลอน* นำเสนอเหตุการณ์ฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่บ้านหลาวซึ่งเป็นพื้นที่ส่วน

หนึ่งของภาคใต้ โดยศพที่พบในเหตุการณ์ฆาตกรรมเหล่านั้นล้วนถูกฆาตกรรมด้วยวิธีการลงโทษผ่านโทษ 21 สถานของกฎหมายตราสามดวง เป็นเหตุให้ ร.ต.ท.ไตรตรึงษ์ วิไลวุฒิ เดินทางจากกรุงเทพฯ กลับมายังบ้านหลาว เพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายของเพื่อน นั่นคือ ร.ต.ท.มโหตร สว่างสิริ จนกระทั่งพบว่า สารวัตรพรต และเบญญา คือผู้ลงมือก่อเหตุฆาตกรรมดังกล่าว เพื่อเปิดโปงความจริงของกระบวนการค้ำมนุษย์ที่แฝงอยู่ในพื้นที่บ้านหลาว

โครงเรื่องในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ดังกล่าวนี้ นับว่ามีความน่าสนใจ ทั้งในแง่กลวิธีการผูกปมขัดแย้งและนำเสนออย่างซับซ้อนตลอดจนการนำเสนอประเด็นทางสังคม ดังคำที่ปราปต์ให้สัมภาษณ์ถึงความละเอียดในการเขียนโครงเรื่องนวนิยายของเขาไว้ว่า

การเขียนนิยายสืบสวนสอบสวนจะต้องคิดแบบมีตรรกะ มีแบบแผน เราต้องอธิบายให้เขาคิดแบบเดียวกับเราได้ คนร้ายทำแบบนี้มา ถ้าเราวางโครงเรื่องไม่แน่นพอ หรือเราไม่สามารถอธิบายบางจุดได้ที่เราทำมาทั้งหมดมันจะพังไปเลย คนอ่านอาจจะไม่เชื่อ เพราะฉะนั้นเราต้องรอบคอบกว่า แล้วก็วิธีการเขียนมันจะเหมือนเราเดินย้อนกลับหลัง เรารู้หมดแล้วว่ามันเกิดอะไรขึ้น แล้วเราก็เขียนในสิ่งที่มันเกิดสุดท้ายขึ้นก่อน

(แพรว บุโรทกานนท์ และสรณัฐรัตน์ ไว้เกียรติ, 2561)

พร้อมกันนี้ นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราปต์นั้นมีการนำเสนอปมความขัดแย้งผ่านการสร้างมุมมอง “ตัวละครชายขอบ” ให้โดดเด่นผ่านการวางโครงเรื่องและดำเนินเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิด ดังคำสัมภาษณ์ตอนหนึ่งว่า “ชนกลุ่มน้อยก็กลายเป็นเรื่องหลักในที่สุด เพราะว่ามันสืบสวนสอบสวนของผม ช่วงหลังมันไม่ใช่การสืบแล้วจบ แต่มันมีสิ่งที่เราอยากพูดและอยากให้คนอ่าน

ตระหนักด้วยมากกว่า การขาดกรรมเลยเป็นเหมือนประตูสู่ความมุ่งหมายหลักของเรา [...] แต่เราจะมาตั้งคำถามว่าตั้งแต่ต้นเรื่อง คนที่ไม่อ่าน มันเลยเป็นการพยายามบาลานซ์ระหว่างเรื่องสืบสวนสอบสวนที่ยังต้องสนุกอยู่ แต่มันไม่ใช่จุดประสงค์หลักของเราแล้ว” (อิริฐฐาน กาญจนะพงศ์, 2562)

จากทั้งหมดที่กล่าวมา แม้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราปต์จะเป็นที่รู้จักกันในวงกว้างและมีการศึกษานวนิยายเหล่านี้อยู่พอสมควร ในทางกลับกันเมื่อพิจารณางานที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่ปรากฏการศึกษารูปแบบการนำเสนอโครงเรื่อง โดยเฉพาะการพิจารณาในฐานะนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิด ตลอดจนยังไม่ได้ศึกษาการนำเสนอตัวละครชายขอบอย่างละเอียดนัก ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จึงมุ่งศึกษา กลวิธีการสร้างโครงเรื่องผ่านนวนิยายสืบสวนสอบสวนเพื่อชี้ให้เห็นลักษณะโครงเรื่องในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นความสัมพันธ์กับการนำเสนอตัวละครชายขอบ โดยจะวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบในนวนิยายแนวนี้ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากลวิธีการสร้างโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์
2. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์

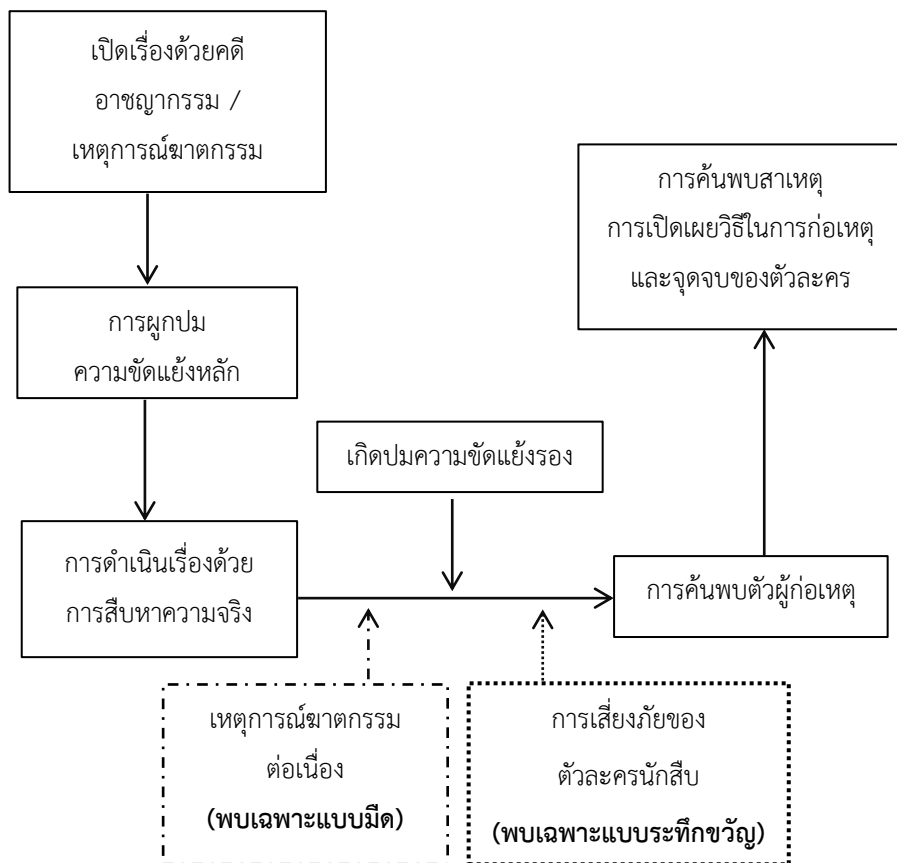
กรอบแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้รวบรวมกรอบแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษา 2 ประการ ประการแรก คือ ลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนที่ประกอบด้วยความหมาย ตลอดจนแนวทางการศึกษาที่ผ่านมา และประการที่สอง คือ การศึกษานวนิยายของปราปต์ ดังนี้

1.ลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน

นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนเป็นนวนิยายที่มีการสร้างเหตุการณ์ หรือคดี การฆาตกรรมภายในเรื่องนำไปสู่การสืบหาความจริงเพื่อคลี่คลายปมปัญหา ของเหตุการณ์ฆาตกรรมเหล่านั้น โดยจุดเด่นประการหนึ่งของนวนิยายประเภทนี้ คือ การสร้างโครงเรื่องให้น่าติดตาม เนื่องจากโครงเรื่องเป็นสิ่งที่กระตุ้นความระทึกใจ และความตื่นเต้น (สรณัฐ ไตลังคะ, 2560) หรือกล่าวได้ว่า โครงเรื่องนวนิยายแนวสืบสวน สอบสวนมีการสร้างโครงเรื่องให้ผู้อ่านได้ร่วมกันค้นหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ ฆาตกรรมปริศนาของเรื่อง

นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้นยังสามารถแบ่งประเภทย่อยได้อีก ดังที่อังคณา สุขวิเศษ (2544, น. 13) ได้จัดประเภทโดยอ้างอิงงานของโตโตรอฟว่า “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบ่งด้วยกันทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้ 1. นวนิยาย แนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิก 2. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมืด และ 3. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบระทึกขวัญ” ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปแผนภาพแสดง โครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 ประเภท ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 ประเภท

จากแผนภาพที่ 1 แสดงโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 ประเภท สามารถอธิบายได้ว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 ประเภท มีลักษณะของโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกัน โดยเปิดเรื่องด้วยการเกิดคดีอาชญากรรม หรือ เหตุการณ์ฆาตกรรม และนำไปสู่การนำเสนอความขัดแย้งหลักของเรื่อง จากนั้นจึงเริ่มดำเนินเรื่องผ่านการสืบค้นหาความจริงของคดีหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งในระหว่าง

การสืบค้นหาความจริงตัวละครนักสืบจะเปิดเผยปมความขัดแย้งรอง นำไปสู่การค้นพบตัวของผู้ก่อเหตุ จากนั้นตัวละครนักสืบจึงเปิดเผยสาเหตุ วิธีการในการก่อเหตุ และปิดเรื่องด้วยตัวละครผู้ก่อเหตุจะได้รับจุดจบในลักษณะต่าง ๆ (อังคณา สุขวิเศษ, 2544)

แม้โครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 ประเภทมีลักษณะของโครงเรื่องส่วนใหญ่ที่คล้ายคลึงกัน แต่รูปแบบโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนข้างต้นก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ประการแรก โครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดจะปรากฏ “เหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่อง” ในระหว่างการสืบค้นหาความจริงจนกระทั่งตัวละครนักสืบค้นพบตัวผู้ก่อเหตุ ลักษณะของคดีหรือเหตุการณ์ดังกล่าวจึงไม่ได้จบลงเพียงคดีเดียว หากจะปรากฏคดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกว่าตัวละครนักสืบจะค้นพบตัวของผู้ก่อเหตุได้ ถือเป็นการเล่นสุดและคลี่คลายปมความขัดแย้งของนวนิยายประเภทดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิกและแบบระทึกขวัญที่มีการดำเนินเรื่องโดยนำเสนอเหตุการณ์ฆาตกรรมเกิดขึ้นและจบลงในช่วงต้นเรื่อง นอกจากนี้ นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดยังมีแก่นเรื่องสำคัญที่ต่างจากนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิก คือ “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดจะมีการกล่าวถึงความรุนแรง โหดร้าย และทารุณ ในบางครั้งอาจสร้างตัวละครที่ปราศจากศีลธรรม และป่าเถื่อน” (ธณินทร์ มีเพียร, 2542, น. 96)

ประการที่สอง โครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบระทึกขวัญมีความแตกต่างไปจากโครงเรื่องของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิกและแบบมิด กล่าวคือ นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบระทึกขวัญมีการสร้างโครงเรื่องให้ตัวละครนักสืบต้องเสี่ยงภัยอยู่ตลอดเวลาในระหว่างการสืบค้นหาความจริง ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเหตุการณ์และลุ้นระทึกร่วมไปกับตัวละครนักสืบ นอกจากนี้ อังคณา สุขวิเศษ (2544, น. 11) กล่าวว่า “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนประเภทนี้ถือเป็นการรวมความอยากรู้ตามนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิกและความระทึกใจตามแบบนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมิดเอาไว้ด้วยกันในเรื่องเดียว”

ประการที่สาม โครงเรื่องของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิก และแบบระทึกขวัญใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบย้อนกลับ เนื่องจากเหตุการณ์และ คติชาตกรรมเกิดขึ้นและจบลงในตอนต้นเรื่อง ซึ่งแตกต่างจากโครงเรื่องของนวนิยาย แนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดที่ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องไปพร้อมกับการดำเนินเรื่อง เนื่องจาก โครงเรื่องของนวนิยายประเภทดังกล่าวมีเหตุการณ์ชาตกรรมต่อเนื่องเกิดขึ้นเรื่อย ๆ จนกว่าตัวละครนักสืบจะค้นพบผู้ก่อเหตุ

นอกจากประเด็นด้านความแตกต่างของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน ทั้ง 3 ประเภทแล้วนั้น นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนยังมีการนำเสนอปมความขัดแย้ง รองอันเป็นสาเหตุของตัวละครผู้ก่อเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553, น. 59) ที่ว่า “แบบโครงเรื่องในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนมีด้วยกัน 2 ลักษณะ ดังนี้ 1. โครงเรื่องของปมความขัดแย้งหลัก คือ การก่อเหตุชาตกรรม 2. โครงเรื่อง ของปมความขัดแย้งรอง คือ ปมความขัดแย้งอันเกิดมาจากปัญหาของตัวละคร สะท้อน ให้เห็นว่ามี การสร้างความสมจริงทางสภาพสังคมให้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน” ด้วยเหตุนี้ จึงน่าสนใจว่า บทเชิงคติประเภตินั้นนอกจากมีการนำเสนอปมความขัดแย้งหลัก ของเรื่องแล้วนั้น โครงเรื่องยังมีการนำเสนอปมความขัดแย้งรอง ถือเป็นการสร้าง โครงเรื่องในรูปแบบการผสมผสาน เนื่องจากปมความขัดแย้งรองนั้นผู้เขียนอาจแทรก ประเด็นเรื่องราวอื่น ๆ เพิ่มเติมลงไป ทำให้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนมีความโดดเด่น ยิ่งขึ้น

อนึ่ง นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนร่วมสมัยจำนวนมาก โดยเฉพาะวรรณกรรม แนวหลังสมัยใหม่ (postmodern) อาจมิได้ดำเนินตามระเบียบแบบแผนดังกล่าว โดยเฉพาะในตอนจบ กล่าวคือ นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในอดีตนิยมนำเสนอ การปิดเรื่องโดยมีระเบียบ แบบแผน และกฎเกณฑ์โดยนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้น กำหนดให้ตัวละครผู้ก่อเหตุได้รับโทษในรูปแบบปลายปิด กล่าวคือ ตัวละครผู้ก่อเหตุ นั้น จะได้รับโทษที่มีความชัดเจน เช่น ตัวละครผู้ก่อเหตุจะได้รับโทษด้วยการตาย หรือ

โทษตามกระบวนการทางกฎหมาย เป็นต้น หากแต่อลิสา สันตสมบัติ (2552, น. 17) กล่าวว่า

นวนิยายสืบสวนเปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์ลึกลับเป็นปริศนาที่เชิญชวนให้ผู้อ่านทำตัวเลียนแบบนักสืบที่เป็นตัวละครเอกในการพยายามคลี่คลายและค้นหาความจริงที่อยู่เบื้องหลังเรื่องราวลึกลับนั้น โดยใช้ตรรกะและจบลงด้วยคำอธิบายอันเป็นเหตุเป็นผล รูปแบบและองค์ประกอบดังกล่าวเปรียบเสมือนสูตรตายตัวของนวนิยายสืบสวนสอบสวน [...] กระนั้นก็ตาม ขนบหรือกฎเหล่านี้ไม่อาจใช้ได้กับนวนิยายสืบสวนทุกกรณีไป ดังจะพบว่ามีนวนิยายสืบสวนที่ละเมิดขนบอยู่เสมอ

ดังนั้น เมื่อนักเขียนไม่สามารถนำขนบของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนไปปรับใช้กับงานของตนเองได้ จึงเกิด “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนได้ขนบ” ซึ่งถือเป็นงานเขียนอีกรูปแบบหนึ่งอันแตกต่างจากนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนตามขนบ โดยหนึ่งในประเด็นการได้ขนบของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน คือ การปิดรูปแบบปลายเปิด โดยผู้เขียนมีการนำเสนอจุดจบของตัวละครที่ขาดความชัดเจนและนำเสนอให้ผู้อ่านพิจารณาเองว่า ตัวละครเหล่านั้นควรได้รับโทษในรูปแบบใด ดังที่อลิสา สันตสมบัติ (2552, น. 217) กล่าวว่า

นวนิยายได้ขนบสืบสวนสอบสวนพลิกกลับรูปแบบการประพันธ์ของบันเทิงคดีสืบสวนสอบสวน โดยบันเทิงคดีสืบสวนสอบสวนแนวขนบจบลงด้วยการคลี่คลายปริศนาที่ทุกอย่างสามารถอธิบายได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล และระบุตัวคนร้ายที่อยู่เบื้องหลังคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น แต่ในนวนิยายได้ขนบสืบสวนสอบสวน ท้ายที่สุดแล้วนักสืบอาจพบว่าคนร้ายไม่มีอยู่จริงหรือไม่ได้มีแผนการเบื้องหลังอยู่แต่แรก บางกรณีก็ไม่

มีคำอธิบายที่เป็นเหตุเป็นผลหรือไม่สามารถคลี่คลายได้เลย และคงเป็น
ปริศนาต่อไป อันเป็นการละเมิดขนบของบันเทิงคดีสืบสวนสอบสวน

พร้อมกันนี้ ประเด็นทางสังคมนับเป็นสิ่งที่แฝงไว้ในนวนิยายกลุ่มนี้มาโดยตลอด แต่ในอดีตอาจไม่ได้รับความสนใจมากนัก โดยในบทความเรื่อง “นิยายนักสืบกับอุดมการณ์ทางการเมือง” ของชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช ได้ชี้ถึงประเด็นดังกล่าว พร้อมกับนำเสนอประเด็นว่าในวรรณกรรมแนวนี้อังกฤษและอเมริกาต่างแฝงให้เห็นช่วงรอยต่อของการปฏิรูปวงการตำรวจและนิติวิทยาศาสตร์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช, 2558) เมื่อวรรณกรรมแนวนี้เข้ามาสู่ประเทศไทยและได้รับความนิยมในช่วงรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา ก็มียานศึกษาหลายชั้นที่ศึกษาอิทธิพลของวรรณกรรมตะวันตกต่อวรรณกรรมไทย เช่นงานของอังคณา สุขวิเศษ (2544) ที่ศึกษาอิทธิพลของ ชูตซอร์ลอคโฮล์มส์ที่มีต่อชุดปัวโรต์และนิทานทองอิน และด้วยเหตุที่วรรณกรรมดังกล่าวเข้ามาช่วงที่ลัทธิอาณานิคมขยายตัวทั่วโลก ก็มียานศึกษาที่เชื่อมโยงประเด็นอาณานิคมกับวรรณกรรมดังกล่าวที่พบในงานของเรเซล แฮร์สัน (Harrison, 2009) และ ทอแสง เชาว์ชุติ (Chaochuti, 2009) อันทำให้เห็นปัจจัยของการล่าอาณานิคมในการดัดแปลงและการเมืองที่ซ่อนอยู่ในนิทานทองอินของรัชกาลที่ 6 พร้อมกันนี้ยังมีงานของแซมสัน ลิม ที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์กับการปรับโครงสร้างรัฐสมัยใหม่กับความสัมพันธ์ในวรรณกรรมชุดนิทานทองอิน และสืบสรรพการ (Lim, 2012) นอกจากการศึกษายุคเริ่มต้นของการเข้ามาของวรรณกรรมแนวนี้แล้วยังพบการศึกษานวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของไทยร่วมสมัยเช่นในงานของปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553) ที่ศึกษาภาพรวมของอาชญุนิยายไทย พ.ศ.2541 – 2550 ส่วนเพ็ญวิภา วัฒนปรีชานนท์ (2550) ได้เลือกศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของกิ่งฉัตร นอกจากนี้ สุรเดช โชติอุดมพันธ์ ได้ศึกษาแนวโน้มของอาชญุนิยายไทยตั้งแต่การขยายตัวของอาณานิคมจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 21 ในฐานะส่วนหนึ่งของวรรณคดีโลก (World Literature) (Chotiudompan, 2017)

2. การศึกษานวนิยายของปราปต์

ผลงานของปราปต์เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 2550 และมีผลงานเรื่อยมา ในเวลาเดียวกันนั้นก็มียานวิชาการที่ได้ศึกษานวนิยายแนวสืบสวน สอบสวนของปราปต์หลายชิ้น ดังในบทความข้างต้นของสุเรศ โขติอุตมพันธ์ ได้ใช้นวนิยายของปราปต์ 2 เรื่องคือ *กาหลมหารติก* และ *นิราคมธรรมพ* ชี้ให้เห็นอิทธิพลของวรรณกรรมแนวสืบสวนที่โด่งดังระดับโลกอย่างงานของแดน บราวน์ (Dan Brown) ที่แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างขนบวรรณกรรมต่างชาติกับการนำมาผสมกับวัตถุดิบในวัฒนธรรมไทย ที่สำคัญสุเรศชี้ให้เห็นว่างานของปราปต์ทั้งสองเรื่องต่างแสดงถึงความแปลกแยกและเป็นปัจเจกบุคคล ตลอดจนความรุนแรงของสังคมด้วย (Chotiudompant, 2017, pp. 208-209) นอกจากนี้ ยังมีบทความอีกชิ้นของสุเรศ โขติอุตมพันธ์ (2563) ได้เสนอการวิเคราะห์ที่ *กาหลมหารติก* ผ่านมุมมองพื้นที่ (Space) และชี้ให้เห็นนัยของพื้นที่ในการสืบสวนตลอดจนการสร้างให้กลายเป็นเงื่อนไขสำคัญของคดี และสร้างภาพแทนของพื้นที่กรุงเทพฯ ให้มีความลึกลับด้วย

พร้อมกันนี้ ยังพบงานที่ศึกษากลวิธีการสร้างเรื่องในนวนิยายของปราปต์อีกหลายแนวทาง ได้แก่ งานของธงชัย แซ่เจี๋ย ซึ่งกล่าวถึงการเล่าเรื่องแบบหลังสมัยใหม่ใน *นิราคมธรรมพ* ของปราปต์ ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่อง *นิราคมธรรมพ* เป็นบันเทิงคดีแนวสืบสวนสอบสวนที่ใช้ลักษณะกลวิธีการเล่าเรื่องแบบหลังสมัยใหม่ โดยประกอบไปด้วย 2 กลวิธี คือ 1.กลวิธีการใช้รูปแบบวรรณกรรมยอดนิยม และปฏิเสธรูปแบบที่สมบูรณ์ไปพร้อมกัน และ 2.กลวิธีการใช้สัมพันธ์บท โดยธงชัยได้ชี้ให้เห็นว่าในนวนิยายเรื่อง *นิราคมธรรมพ* ผู้เขียนได้ใช้รูปแบบบันเทิงคดีประเภทสืบสวนสอบสวนในการนำเสนอแนวคิดเพื่อวิพากษ์วิจารณ์มนุษย์ ในทางกลับกันรูปแบบดังกล่าวกลับถูกนำมาใช้อย่างไม่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากผู้เขียนนำเสนอเรื่องในตอนท้ายผ่านกลวิธีการได้ขนบบันเทิงคดีสืบสวนสอบสวน ต่อมาอีกกลวิธีหนึ่งที่ปราปต์ใช้ในการนำเสนอในนวนิยายเรื่อง *นิราคมธรรมพ* ซึ่งปราปต์ได้ใช้สัมพันธ์บทกับวรรณกรรมที่หลากหลาย กลวิธี

ดังกล่าวปรากฏตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ทำให้นวนิยายเรื่องดังกล่าวสร้างความน่าสนใจให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี (ธงชัย แซ่เจี่ย, 2560)

อีกงานหนึ่งของธงชัย แซ่เจี่ย ก็ได้ศึกษาลักษณะจักรวาลคู่ขนานกับการฉวยใช้วัฒนธรรมของนักเขียนจากนวนิยายเรื่อง *กาหลมหรรติก* สู่ *สิงพาดกลอน* จากการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* ได้นำเสนอวัฒนธรรมวายจากตัวละคร แชน – กปี ในนวนิยายเรื่อง *กาหลมหรรติก* ผ่านกลวิธีการเขียนแบบจักรวาลคู่ขนาน ซึ่งถือเป็นการประพันธ์ในวัฒนธรรมแฟนฟิกูรแบบหนึ่ง นำไปสู่การสร้างตัวละครคู่ขนานของ มโหตร – ไตรตรังษ์ ใน *สิงพาดกลอน* ทั้งนี้การใช้จักรวาลคู่ขนานถือเป็นการเล่นกับผลงานของนักเขียนเอง และมีนัยแสดงความเป็นการเมืองในการประพันธ์อยู่ภายในตัวบทของนวนิยาย (ธงชัย แซ่เจี่ย, 2562) อีกทั้งยังพบการศึกษาคติความเชื่อเกี่ยวกับตำนานผีที่ปรากฏในนวนิยายชุดผีมหานคร โดยหนึ่งในนั้นคือนวนิยายเรื่อง *เปรต* ซึ่งมีการนำความเชื่อเกี่ยวกับผีเปรตมาสะท้อนมุมมองของตัวละคร และตัวละครที่กลายเป็นผีนั้นถูกนำเสนอบทบาทในฐานะคนนอกของสังคมคือคนต่างจังหวัดที่เข้ามาทำงานในเมืองหลวงหรือคนที่ถูกสังคมเอารัดเอาเปรียบจนกลายเป็นกลุ่มคนที่แปลกแยก (ธัญญารักษ์ ฉบับแบบ และคณะ, 2562)

เห็นได้ชัดว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราบต์นับว่ามีความน่าสนใจและนำมาสู่การศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง และเมื่อผู้ศึกษาเลือกงานเขียนประเภทนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราบต์มาพิจารณา พบว่า จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2564) นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราบต์มีจำนวน 10 เรื่อง ดังเรื่องต่อไปนี้ *กาหลมหรรติก* *นิราศมหรณพ* *สิงพาดกลอน* *เปรต* *เรื่องลับริมบังกะโล* *ห่มแดน* *พยนต์* *ถ่านไฟเดียว* *รอยอาศิรวิช* *ดวงแบบนี้ไม่มีจู๋* และ *วงกตนรกานต์* และเมื่อพิจารณาลักษณะเด่นของนวนิยายกลุ่มนี้ที่มีร่วมกันพบว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดันเป็นกลุ่มที่พบอย่างโดดเด่นและมีจุดร่วมกัน 4 เรื่อง ได้แก่ *กาหลมหรรติก* *นิราศมหรณพ* *สิงพาดกลอน* และ *เปรต* จึงเป็นเหตุให้ผู้ศึกษาเลือกศึกษางานเขียนประเภทนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดันของปราบต์ทั้ง 4 เรื่องข้างต้น

ท้ายที่สุด จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมายังไม่พบ การศึกษางานของปราชญ์ในด้านกรวิเคราะห์โครงเรื่องในนวนิยายแนวสืบสวน สอบสวนแบบมีดอย่างละเอียด อีกทั้งแม้จะมีการศึกษาและชี้ให้เห็นความโดดเด่นของการ สอดแทรกปัญหาสังคม โดยเฉพาะตัวละครชายขอบ ดังในงานของธัญญารักษ์ ฉบับแบบ และคณะ (2562) แต่ก็ชี้ให้เห็นเพียงการสร้างตัวละครชายขอบในฐานะคนนอกของสังคม เท่านั้น ยังมิได้มีการวิเคราะห์การนำเสนอตัวละครดังกล่าวจากนวนิยายทั้ง 4 เรื่องของ ปราชญ์อย่างละเอียด และยังไม่ได้เชื่อมโยงเข้ากับประเพณีนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบ มีด ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จะวิเคราะห์ประเด็นทั้งสองเพื่อให้เข้าใจลักษณะเด่นในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราชญ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษานวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของ ปราชญ์ จำนวน 4 เรื่อง คือ

1. *กาหลมหารัทติก* พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557 ฉบับที่ศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 16 พ.ศ. 2561
2. *นิราศมหารัทติก* พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2558 ฉบับที่ศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2561
3. *เปรต* พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2559 ฉบับที่ศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2561
4. *สิงพาดกลอน* พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2561 ฉบับที่ศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561

ผลการศึกษา

จากการศึกษาทวิวิธีการนำเสนอโครงเรื่องในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน แบบมีดของปราชญ์ทั้ง 4 เรื่อง พบว่า โครงเรื่องของนวนิยายทั้ง 4 เรื่องนั้นปรากฏ เป็นรูปแบบโครงเรื่องที่มีการดำเนินเรื่องตามขนบ และจบเรื่องแบบโต้ชนบ ซึ่งผู้ศึกษา จะอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การเดินเรื่องตามชนบและจบเรื่องแบบโต้ชนบ: กลวิธีการสร้างโครงเรื่อง ในนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์

จากการศึกษานวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ทั้ง 4 เรื่อง พบว่า รูปแบบการดำเนินเรื่องของนวนิยายดังกล่าวปรากฏในรูปแบบตามชนบ คือ มีการเปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์ฆาตกรรม หรือคดีอาชญากรรมเป็นการกล่าวถึงปมความขัดแย้งหลักของเรื่อง จากนั้นนำไปสู่การสืบสวนสอบสวน โดยระหว่างการสืบหาความจริงนั้นก็เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องขึ้นรวมทั้งตัวละครนักสืบก็จะเผยให้เห็นถึงปมความขัดแย้งรอง นำไปสู่การเปิดเผยวิธีการก่อเหตุฆาตกรรมและคลี่คลายปมความขัดแย้งทั้งหมดของเรื่อง ขณะเดียวกันลักษณะโครงเรื่องของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ก็ปรากฏลักษณะโต้ชนบในตอนจบเรื่อง กล่าวคือ รูปแบบการนำเสนอจุดจบของตัวละครนั้นไม่ได้เป็นไปตามชนบเดิมของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน ที่ตัวละครจะต้องได้รับโทษในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตาย การได้รับโทษทางกฎหมาย เป็นต้น โดยมีรายละเอียดแต่ละเรื่อง ดังนี้

กาหลมหรทิก เปิดเรื่องมาด้วยเหตุการณ์ฆาตกรรมปริศนา โดยเหยื่อรายแรก ของเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องคือ เด็กหญิงวาด ซึ่งสภาพศพของเธอถูกตีจนกะโหลกศีรษะแตก นอกจากนั้นบนหน้าผาก ข้อมือ และข้อเท้าทั้งสองข้างปรากฏรอยสักปริศนา เป็นคำจำนวน 5 คำ คือคำว่า เหยา เจ้า แพะ ทิ้ง และพงส์ ทำให้กองตำรวจสอบสวนกลางต้องสืบค้นหาความจริง ในระหว่างการสืบค้นหาความจริง ก็ปรากฏเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องขึ้นเรื่อย ๆ โดยแต่ละครั้งก็ปรากฏรอยสัก 5 คำแตกต่างกันไป ในขณะที่การสืบสวนของตำรวจยังไม่คืบหน้า ตัวละครนักสืบอย่าง “พระเพื่อง” ก็สืบค้นหาความจริง จนพบว่าฆาตกรมีวิธีการเลือกเหยื่อโดยใช้รูปแบบของกลโคลงพรมภักตร์และชื่อของเหยื่อที่เป็นคำตาย จากนั้นจึงค้นพบว่า “พระนอนิจ” คือผู้อยู่เบื้องหลังของเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมด สุดท้ายปิดเรื่องด้วยการนำเสนอให้ตัวละครพระนอนิจมีอาการทางจิต และสูญเสียสามีนั่นเป็นทีรักไป อีกทั้งเธอยังสามารถดำเนินชีวิตต่อไปในสังคมได้ หากแต่เป็นการดำเนินชีวิตที่ยากลำบาก

เรื่องต่อมา *นิราศมหรรรณพ* เปิดเรื่องมาด้วยเหตุการณ์ฆาตกรรมชายชาวต่างชาติคนหนึ่ง ซึ่งเหยื่อไม่มีบาดแผลภายนอกแต่เมื่อตรวจอย่างละเอียดกลายเป็นว่าอวัยวะภายในฉีกขาด จึงนำไปสู่การดำเนินการสืบหาความจริงของตัวละครตำรวจ และตัวละครนักสืบ คือ “เด็กหญิงก้ามหยา” เหตุเพราะหนึ่งในเหยื่อของเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องนี้คือพี่ชายของเธอ ในระหว่างการสืบหาความจริงก็เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมในลักษณะเดียวกันขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นภายในวัดที่สร้างหรือบูรณะช่วงสมัยรัชกาลที่ 3 ทั้งนี้ทุกวัดที่เกิดเหตุจะต้องมีเขามอ ขวด และกองน้ำมันอยู่ใกล้ศพเสมอ ทางสถานีวิจัยคลื่นเสียงได้สันนิษฐานว่า ศพทั้งหมดอาจจะได้รับผลจากคลื่นเสียงอินฟราซาวด์ ซึ่งเป็นคลื่นเสียงที่เกิดจากธรรมชาติ สัตว์บางชนิดหรือผีมีมนุษย์ก็ได้ โดยผู้ที่ได้รับผลจากคลื่นเสียงดังกล่าวจะมีอาการปวดหัว และถ้าจงใจส่งคลื่นเสียงนี้ไปยังเป้าหมายก็จะทำให้แก้วหูแตก และอาจทำให้ถึงแก่ความตายได้ ในขณะที่ทางตำรวจยังไม่สามารถทราบเบาะแสของเหตุการณ์ฆาตกรรมดังกล่าว เด็กหญิงก้ามหายก็ลงมือสืบสวนเพื่อหาสาเหตุการตายของพี่ชายเพียงลำพัง จนนำไปสู่การค้นพบถึงสาเหตุของการก่อฆาตกรรม รวมถึงทราบว่าผู้ก่อเหตุฆาตกรรมกลับไม่ใช่มนุษย์ แต่คือ “นุชา” พี่เลี้ยงครั้งคนครึ่งเงือกของเธอ โดยสาเหตุของการก่อเหตุฆาตกรรมก็เพื่อต้องการเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับเผ่าพันธุ์ของตนเอง และเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกับแม่ของเธอที่เป็นเงือก ท้ายที่สุดในตอนจบเรื่อง กลับไม่มีใครทราบว่าฆาตกรที่แท้จริงในการก่อเหตุครั้งนี้คือใคร และนุชาได้รับจุดจบในลักษณะใด เพียงแต่ทราบว่าเธอได้ถูกนำตัวไปเป็นหนูทดลองเพื่อรักษาอาการป่วยให้กับเด็กหญิงก้ามหาย

ส่วนเรื่องถัดมา คือ *เปรต* เปิดเรื่องด้วยตัวละคร “รังเพลิง” นักดนตรีหนุ่มผู้ซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม และถูกสังคมแวดล้อมกดดันจนกลายเป็นคนเก็บตัว ซ้ำยังถูกทำร้ายจิตใจจากคนรอบข้าง จนต้องตัดสินใจฆ่าตัวตาย แต่เขากลับไม่ตาย อีกทั้งยังพบว่าตนเองตื่นมาในสภาพตัวเปื้อนเลือด จำอะไรไม่ได้ และโดนตำรวจเรียกสอบปากคำในคดีฆาตกรรมปริศนา ซึ่งเหยื่อของเหตุการณ์ดังกล่าวคือ อาร์ต กับ นัชชา คู่รักวัยรุ่นที่ชอบทำเสียงดังรบกวนห้องของรังเพลิงอยู่เสมอ ศพทั้งคู่ถูกพบในสภาพที่ร่าง

ประกบและเชื่อมติดกันอย่างน่าสยดสยอง ตำรวจได้ดำเนินการสืบคดีเพื่อค้นหาตัวผู้ก่อเหตุ โดยได้เบาะแสจากคลิปในกล้องวงจรปิดและพบว่า ผู้ต้องสงสัยมีร่างสูงมโหฬารเกินมนุษย์ และมีมือใหญ่ยิ่งกว่าโบลานคล้าย “ผีเปรต” ในระหว่างที่ตำรวจสืบค้นหาความจริงนั้นก็เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมลักษณะเดียวกันนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของเหตุการณ์ข้างต้นล้วนเป็นคนที่ร้องเพลงไม่ชอบทั้งสิ้น อีกทั้งทุกครั้งที่เกิดเหตุฆาตกรรมขึ้นก็มักปรากฏเงาที่คล้ายผีเปรตอยู่เสมอ และนั่นทำให้ร้องเพลงรับรู้ได้ว่าฆาตกรคือตัวเขาเองที่ได้รับพลังของผีเปรต เพื่อไข่มั่นกำจัดทุกคนที่สร้างความรำคาญใจให้แก่เขา โดยในทุก ๆ ครั้งที่ร้องเพลงก่อเหตุฆาตกรรมนั้น เงาของผีเปรตที่ปรากฏในตัวเขาจะค่อย ๆ หายไปที่ละส่วน ท้ายที่สุดเขาก็กลับมาเป็นมนุษย์ปกติหลังจากที่เขาได้ทำการฆาตกรรมศพสุดท้าย นั่นก็คือ “พันซ่ง” คนรักของเขาเอง และตอนจบของเรื่องหลังจากที่ร้องเพลงกลับมาเป็นมนุษย์แล้ว เขาก็ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นในด้านหน้าที่การงานหรือได้รับการยอมรับจากคนอื่นในสังคม แต่ตัวเขากลับต้องทิ้งความเป็นตัวเองในอดีต จนกลายเป็นคนเห็นแก่ตัว

สุดท้าย นวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* เริ่มเรื่องจาก “ไตรตรึงษ์” ตำรวจหนุ่มผู้ทราบข่าวการถูกฆาตกรรมของ “มโหตร” เพื่อนรักของเขา ทำให้ไตรตรึงษ์พยายามค้นหาความจริงถึงสาเหตุการตายของเพื่อน โดยเริ่มค้นหาจากการสอบถามจากสถานีตำรวจในพื้นที่ และได้พบกับคู่อริเก่าที่กลายเป็นผู้รับผิดชอบการสืบสวนหาความจริงในครั้งนี้ เป็นเหตุให้ไตรตรึงษ์ได้ทราบว่า แท้จริงแล้วคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นกับเพื่อนรักเขานั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคดีฆาตกรรมต่อเนื่องที่เกิดขึ้น ซึ่งรูปคดีแต่ละคดีนั้นมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน กล่าวคือ การฆาตกรรมที่เกิดขึ้นนั้นล้วนมีรูปแบบซึ่งอ้างอิงมาจากโทษ 21 สถานในกฎหมายตราสามดวง และเขาก็พยายามค้นหาถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าอะไรเป็นเหตุจูงใจของฆาตกรในการก่อคดี ระหว่างที่เขาพยายามค้นหาต้นเหตุของการฆาตกรรมนั่นเอง เรื่องกลับพลิกผันว่า เพื่อนรักของเขาแท้จริงแล้วยังไม่ตาย การพบกับเพื่อนอีกครั้งจึงทำให้ไตรตรึงษ์ทราบถึงสาเหตุของฆาตกรรมที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปเพื่อเปิดโปงกระบวนการค้ำมนุษย์ และพบว่าผู้ก่อเหตุคือ “เบญกา” หากเรื่องราวยังไม่จบเพียง

เท่านั้น เมื่อไตรตรึงษ์ทราบความจริงเกี่ยวกับครอบครัวตนเองว่า พี่สาวของเขาก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ไตรตรึงษ์จึงต้องเลือกระหว่างความถูกต้องและครอบครัว จนในที่สุดไตรตรึงษ์ก็ได้ตัดสินใจเลือกความถูกต้อง จนนำไปสู่การเปิดโปงกระบวนการค้ามนุษย์

จากการพิจารณาเนื้อเรื่องย่อของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ทั้ง 4 เรื่อง ผู้ศึกษาพบว่า โครงเรื่องของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมิดทั้ง 4 เรื่องของปราปต์ดำเนินเรื่องเป็นไปตามกรอบที่เริ่มจากการเปิดเรื่องด้วยคดีอาชญากรรมซึ่งถือเป็นปมความขัดแย้งหลัก จากนั้นจึงเริ่มเข้าสู่การสืบสวนสอบสวน โดยระหว่างการสืบหาความจริงนั้นก็เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องขึ้น และเปิดเผยปมความขัดแย้งรองของการก่อเหตุ ต่อมาตัวละครนักสืบก็จะเผยวิธีการก่อเหตุฆาตกรรมและจบลงด้วยการคลี่คลายปมความขัดแย้งด้วยการเผยผู้ก่อเหตุ รวมทั้งแสดงให้เห็นจุดจบ ดังรายละเอียดที่สรุปได้ในตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงโครงเรื่องนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์

โครงเรื่อง	กาลเทศะ	นิราศหรือบทกวี	เปรต	สิ่งผิดปกติ
การเปิดเรื่อง	เหตุการณ์ฆาตกรรมของเด็กหญิงวาด	การเสียชีวิตของชาวต่างชาติอย่างปริศนา	เหตุการณ์ฆาตกรรมของอาร์ตและนัชชา	ข่าวการตายของมโหรี
ปมความขัดแย้งหลัก	เหตุการณ์ฆาตกรรมตอนเปิดเรื่อง			
การดำเนินเรื่อง	การสืบหาความจริงดำเนินผ่านตำรวจ และพระเพ็ญ	การสืบหาความจริงดำเนินผ่านตำรวจ และกำมะหยี่	การสืบหาความจริงดำเนินผ่านตำรวจ พันซิ่ง และรังเพลิง	การสืบหาความจริงดำเนินผ่านตำรวจ และไตรตรึงษ์

ปีที่ 38 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564)

โครงเรื่อง	กาหลมหรทิก	นิราศมหรณพ	เปรต	ลึงพาดกลอน
เหตุฆาตกรรม ต่อเนื่อง	เหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่อง			
ปมความ ขัดแย้งรอง	การกดขี่และ ละเมิดทางเพศ จากพ่อเลี้ยง (หมอเตช) ต่อ ฆาตกร (พะนอ นิจ)	การกดขี่จาก มนุษย์จากความ แตกต่างทาง เผ่าพันธุ์ ต่อ ฆาตกร (นุชา)	การกดขี่จากสังคม ต่อฆาตกร (รัง เพลิง)	การกดขี่ผ่าน กระบวนการค้า มนุษย์
การค้นพบ วิธีการ ก่อเหตุ	การไขปริศนาจาก กลโคลง ที่พบว่า ชื่อเหยื่อเป็นคำ ตาย	การใช้คลื่นเสียง อินฟราซาวด์	การพบว่าตนเอง กลายร่างเป็นเปรต	การก่อเหตุโดยใช้ ลักษณะตามโทษ 21 สถานใน กฎหมายตรา สามดวง
การคลี่คลาย ปมขัดแย้ง ด้วยการเผย ผู้ก่อเหตุและ จุดจบของ ตัวละคร	ผู้อยู่เบื้องหลังการ ก่อเหตุคือพะนอ นิจ ได้รับจุดจบ แบบปลายเปิด คือ สามีเสียชีวิต และมีอาการทาง จิต	ผู้ก่อเหตุ คือนุชา ได้รับจุดจบแบบ ปลายเปิด โดย ถูกตัวนำไปเป็น หนูทดลอง	ผู้ก่อเหตุ คือรัง เพลิง ได้ เปลี่ยนแปลงอัต ลักษณ์ของตนเอง ตามที่สังคม กำหนด	ผู้ก่อเหตุ คือ เบญกาได้รับจุด จบแบบ ปลายเปิด และ ไม่ทราบว่าผู้ใด เสียชีวิตจาก เหตุการณ์ไฟไหม้

อย่างไรก็ตาม แม้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรាប់ดำเนินเรื่องตามชนบ แต่กลับปรากฏรูปแบบการนำเสนอโครงเรื่องที่แตกต่างไปจากรูปแบบชนบเดิมของนวนิยายแนวดังกล่าว คือ การสร้างจุดจบให้กับตัวละคร เพราะหากจบเรื่องตามชนบแล้ว ตัวละครมักถูกนำเสนอให้ได้รับจุดจบด้วยการตาย การได้รับโทษตามกระบวนการทางกฎหมาย การสูญเสีย หรือการดำเนินชีวิตในสังคมที่เป็นไปอย่างยากลำบาก เป็นต้น แต่นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรាប់ กลับนำเสนอให้ตัวละครที่เป็นผู้ก่อเหตุเหล่านั้นได้รับจุดจบในรูปแบบโต้ชนบ โดยการได้รับโทษลักษณะปลายเปิด และในนวนิยายบางเรื่องก็ปรากฏลักษณะจุดจบของตัวละครในลักษณะปลายปิดและปลายเปิดไปพร้อมกัน ดังนี้

นวนิยายเรื่อง *กาหลมหรทึก* นำเสนอจุดจบของตัวละคร “พะนอนิจ” ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมดของเรื่อง โดยผู้เขียนได้สร้างให้ “พะนอนิจ” ยังสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ ทั้งนี้ตัวละครดังกล่าวได้รับโทษในลักษณะปลายปิดและลักษณะปลายเปิดไปพร้อมกัน ดังความที่ว่า

ถึงตอนนี้ เธอจะยังเป็นคนดีของเขาริเปล่าณะ แวตาสุดท่ายก่อนที่จะปิดตลอดไปของเวทาค์ยังตรึงเตือนถึงความผิดร้ายของเธอ ทำให้เธอแทบบ้า หมดอาลัย ในโลกนี้ไม่มีใครรักเธอจริง ๆ นอกจากเขา สารวัตรเวทคือหัวใจและยอดบูชาของพะนอนิจ เมื่อชายหนุ่มหมดรักหมดศรัทธาเธอไปสักคน หญิงสาวก็เหมือนหมดที่ยืนบนแผ่นดินนี้ การมีกับไม่มีชีวิตนั้นไม่ต่าง ถ้าจะต่างมันคงต่างที่ปรารถนาแท้จริงของเธอคืออยากเลือกอย่างหลังมากกว่าอย่างแรก

(ปรាប់, 2561ก, น. 201)

ตัวบทข้างต้นอธิบายได้ว่า พะนอนิจ ไม่ได้รับโทษตามชนบเดิม แต่กลับได้รับโทษจากสายตาอันผิดหวังก่อนสิ้นลมของ “เวทางค์” สามีที่เปรียบเสมือนทุกสิ่งของชีวิต เมื่อรู้ว่าพะนอนิจคือคนร้ายที่เขาตามหามาตลอด ดังนั้นการที่ผู้เขียนสร้างโทษให้กับพะนอนิจถึงแม้จะเป็นปลายเปิด แต่ตามตรรกะของตัวบทแล้วก็นับว่ามีความรุนแรงเนื่องจากผลการกระทำของเธอก็ได้รับการเปิดเผยให้กับคนที่เธอรักที่สุดไปแล้ว นอกจากนี้โทษที่เธอได้รับอีกประการหนึ่งคือ อาการป่วยทางจิตหลังจากเหตุการณ์ฆาตกรรมดังกล่าวอีกด้วย

ส่วน *นิราศมหรณพ* ช่วงท้ายของเรื่องปรាប់ได้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่า “นุชา” ซึ่งเป็นผู้ก่อเหตุการณ์ฆาตกรรมได้รับโทษในลักษณะปลายปิดด้วยการเสียชีวิต จนกระทั่งได้พลิกเรื่องให้เห็นว่า แท้จริงแล้วตัวละครนี้ยังไม่เสียชีวิต และได้ถูกนำตัวไปเป็นหนูทดลองให้กับตัวละคร “กำมะหยี่” ซึ่งถือเป็นการได้รับโทษในลักษณะปลายเปิด ความว่า “สำหรับเหตุการณ์นี้ มีแค่คุณคนเดียวที่รู้ต้นสายปลายเหตุผ่านการช่วยงานตำรวจ วันนั้นคุณคงรู้ว่าเกิดเรื่องขึ้นที่ท่าเรือไทยโชติ มีโอกาสที่คนร้ายจะหนีลงน้ำ แล้วในฐานะระดับคุณไม่ยากเลยถ้าจะจ้างเรือสักลำเตรียมตัวไปรับ ‘หนูทดลอง’ มาเก็บเอาไว้ในชั้นใต้ดินของบ้าน [...] คุณก็รู้ หนูไม่ได้ยินเสียง แต่เชื้อสายส่วนหนึ่งของนุชาเป็นพวกเมนที่มีคุณสมบัติดียังกับอะไร หนูต้องการให้คุณทดลองใช้มันเพื่อหนู” (ปรាប់, 2561ข, น. 340-341) กล่าวได้ว่า แม้ตัวละครไม่ได้รับจุดจบตามชนบเดิมของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน แต่เมื่อพิจารณาแล้วนั้นจุดจบที่เธอได้รับก็มีความรุนแรงไม่ต่างไปจากชนบเดิม

ลักษณะข้างต้นไม่ต่างกับนวนิยายเรื่อง *เปรด* ที่ผู้เขียนสร้างจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุให้ดำรงชีวิตอยู่ภายในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยไม่มีผู้ใดล่วงรู้ถึงพฤติกรรมของตัวละครที่ก่อเหตุฆาตกรรม ซึ่งปรากฏดังนี้ “การเป็นคนใหม่ช่วยให้อะไรต่อมิอะไรง่ายขึ้นมาก เตี้ยนี้รังเพลิงแคล้วคล่องลวดลายการเอาตัวรอดแบบที่ ‘คนปกติ’ เขาทำกัน เริ่มรู้

ว่าตัวเองช่างโง่ขนาดไหนที่ไม่เคยพยายามโกหก ไม่เคยคิดจะเอาเปรียบใคร แล้วก็เปลี่ยนเป็นเริ่มรู้ว่าตัวเองฉลาดขนาดไหนที่สามารถโกหก และเอาเปรียบคนอื่น ๆ ได้โดยที่ใคร ๆ ไม่มีทางรู้ ไม่มีทางรอด!” (ปรাপต์, 2561ค, น. 223) จากตัวบทข้างต้นหากพิจารณาถึงโทษที่ตัวละครผู้ก่อเหตุได้รับ พบว่า “รังเพลิง” ซึ่งเป็นตัวละครผู้ก่อเหตุที่ได้รับโทษในลักษณะปลายเปิด ตัวละครดังกล่าวยอมละทิ้งอัตลักษณ์ความเป็นตัวเองเพื่อสร้างอัตลักษณ์ใหม่ตามรูปแบบที่สังคมประกอบสร้างขึ้น และหล่อหลอมความเป็นตัวตน

สุดท้ายนวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* มีการนำเสนอจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุที่ว่า “หลังจากดับเพลิงสำเร็จ อาคารเหลือแต่ซาก ภายในซากพบศพไหม้เกรียมทั้งตัว เหลือแต่โครงกระดูกหนึ่งศพ ไม่สามารถแยกเพศหรือระบุได้ว่าเป็นใคร ด้วยเหตุนี้ ตำรวจจึงได้แต่รอเขาฟื้นคืนเพื่อเล่าความเป็นไปทั้งหมด” (ปรাপต์, 2561ง, น. 361) จากตัวบทข้างต้นผู้เขียนได้สร้างจุดจบของตัวละครให้ผู้อ่านคาดเดากับเหตุการณ์ในท้ายเรื่องว่า ผู้เสียชีวิตจากเหตุเพลิงไหม้นั้นเป็นตัวละครใด เนื่องจากในช่วงท้ายมีตัวละครสองตัวที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุแห่งนั้น นั่นคือ “อรชุน” และ “เบญกา” ดังนั้นผู้อ่านจึงต้องพิจารณาว่าตัวละครใดเป็นผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์เพลิงไหม้ดังกล่าว

เห็นได้ว่า ประเด็นจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์นั้น มีการนำเสนอจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุในลักษณะการปิดเรื่องแบบโต้ชนบ กล่าวคือ ผู้เขียนได้สร้างให้ตัวละครผู้ก่อเหตุไม่ได้รับโทษตามขนบเดิมของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน คือ การได้รับโทษตามกระบวนการทางกฎหมายหรือการตาย เป็นต้น ในทางกลับกันนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์ทั้ง 4 เรื่องข้างต้นกลับปรากฏลักษณะการโต้ชนบในส่วนจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุเนื่องจากปรাপต์ไม่ได้พยายามสร้างให้ตัวละครผู้ก่อเหตุได้รับโทษในลักษณะปลายปิดแต่นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์ทั้ง 4 เรื่อง กลับนำเสนอให้ตัวละคร

ผู้ก่อเหตุได้รับโทษโดยให้ผู้อ่านได้ร่วมพิจารณาโทษที่ตัวละครได้รับว่าควรเป็นในลักษณะใด

อนึ่ง น่าสังเกตว่า การที่ปรাপต์พยายามสร้างจุดจบของตัวละครในนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมิดของตนในลักษณะปลายเปิดสอดคล้องกับแนวคิดของนวนิยายโต้ชนบแนวสืบสวนสอบสวนกับแนวคิดหลังสมัยใหม่ ที่พิจารณาว่าความจริงแท้ั้นไม่มีความแน่นอนเสมอไป ดังจะเห็นได้จากนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์ที่พยายามสร้างความจริงในรูปแบบใหม่ให้กับตัวละคร โดยแท้จริงแล้วเมื่อพิจารณาพร้อมกับบริบทของเรื่องก็จะพบว่า จุดจบที่ตัวละครเหล่านั้นได้รับมีความเหมาะสมหรือไม่ การที่ตัวละครต้องพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อก่อเหตุฆาตกรรมขึ้นมีที่มาจากสาเหตุใด ดังนั้นนวนิยายโต้ชนบแนวสืบสวนสอบสวนกับแนวคิดหลังสมัยใหม่จึงพยายามสร้างรูปแบบมุมมองให้ผู้อ่านได้พิจารณาต่อว่า ในบางครั้งคดี หรือเหตุการณ์ฆาตกรรมที่เกิดขึ้นนั้นไม่สามารถคลี่คลาย หรือบ่งบอกจุดจบได้เสมอไป เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงความไม่แน่นอนของทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ (อลิสา สันตสมบัติ, 2552) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง แม้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์ได้ดำเนินเรื่องตามขนบของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน แต่นวนิยายแนวนี้ของปรাপต์กลับทิ้งปมให้เห็นความซับซ้อนของความจริงด้วยการโต้ชนบการปิดเรื่อง ตลอดจนอาจสื่อให้เห็นว่า แท้จริงแล้วการลงโทษหรือการจับกุมอาจมิได้เป็นหนทางเดียวในการขจัดความยุติธรรมก็เป็นได้ และความยุติธรรมบางประการก็ยังคงดำรงอยู่เช่นกัน

2. ตอบโต้ด้วยมุมมองใหม่: กลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปรাপต์

แม้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนมักให้ความสำคัญกับ “การเปิดเผยความจริง” ของคดีอาชญากรรมหรือเหตุการณ์ฆาตกรรม อันถือเป็นการนำเสนอปมความขัดแย้งหลัก

ของเรื่อง และยังสร้างความสนุกสนานให้กับผู้อ่านร่วมกันค้นหาความจริงของเหตุการณ์ดังกล่าวร่วมไปกับตัวละครนักสืบ นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอปมความขัดแย้งรอง ซึ่งเป็นปัญหาหรือแรงจูงใจของตัวละคร อันเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์ฆาตกรรมภายในเรื่อง (ปาริฉัตร ภูพันธ์, 2553) ในนวนิยายทั้ง 4 เรื่องข้างต้นมุ่งให้ความสำคัญถึงปมความขัดแย้งรอง เพื่อมุ่งเน้นการนำเสนอถึงประเด็นทางสังคมของกลุ่มคนชายขอบ และในเวลาเดียวกันนั้นก็ได้สร้างตัวละครชายขอบให้มีความโดดเด่นเพื่อสื่อถึงปมขัดแย้งรองในเรื่องให้โดดเด่นและมีความน่าสนใจ

ตัวละครถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในนวนิยาย ซึ่งนวนิยายบางเรื่องนำเสนอให้ตัวละครมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของเรื่อง ดังที่ สรณัฐ ไตรังคะ (2560, น. 83) กล่าวว่า “ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของบันเทิงคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนวนิยายที่มีขนาดความยาวมากพอ ที่ผู้เขียนจะพรรณนาบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละครได้อย่างละเอียด ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนตัวละครสมจริงเสมือนมีตัวตน” โดยเฉพาะในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ที่มีการสร้างตัวละครชายขอบที่โดดเด่น ซึ่งกลุ่มคนชายขอบ ถือเป็นกลุ่มคนที่สังคมกำหนดกรอบให้พวกเขา กลายเป็นสังคมในอีกรูปแบบหนึ่ง โดยมีความแตกต่างจากสังคมของคนกลุ่มใหญ่ ทั้งนี้สุริชัย หวันแก้ว (2550, น. 11) ได้อธิบายความหมายของกลุ่มคนชายขอบไว้ว่า “กลุ่มที่ยังไม่ถูกกลืน และไม่ได้เป็นที่ยอมรับของสังคมกลุ่มใหญ่อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากมีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ทัศนคติ พฤติกรรม และชาติพันธุ์”

เมื่อผู้ศึกษาพิจารณาถึงการนำเสนอตัวละครชายขอบในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์ พบว่า กลุ่มคนชายขอบที่ถูกนำเสนอผ่านตัวละครนั้นมีด้วยกันหลายประเภท ได้แก่ กลุ่มคนชายขอบด้านความแตกต่างทางชาติพันธุ์ กลุ่มคนชายขอบด้านความแตกต่างทางเพศ กลุ่มคนชายขอบด้านความพิการ และกลุ่มคนชายขอบที่ถูกกดทับจากบริบททางสังคม นอกจากนี้ นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิด

ของปราปต์ ยังมุ่งเน้นกลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบเหล่านั้นให้มีความแตกต่างจาก
รูปแบบบทบาทเดิม อีกทั้งยังมีการสร้างคู่ตรงข้ามให้กับตัวละครชายขอบเพื่อสะท้อน
ลักษณะเด่นของตัวนั้น ๆ ออกมา ซึ่งจะอภิปรายผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 กลวิธีการนำเสนอแบบคู่ตรงข้าม

การสร้างคู่ตรงข้าม คือ การสร้างตัวละครที่มีลักษณะแตกต่างกันตั้งแต่ 2 ตัว
ขึ้นไป เพื่อนำเสนอลักษณะของอีกตัวละครหนึ่ง สะท้อนมุมมอง ทักษะคิด และพฤติกรรม
ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ยูวพาส์ (ประทีปะเสน) ชัยศิลป์วัฒนา (2559, น. 128)
อธิบายว่า “การที่ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครแต่ละคู่มีลักษณะแตกต่างกันเพื่อเน้นหรือเสริม
ให้ลักษณะที่ตรงข้ามกันของอีกฝ่ายหนึ่งมีเอกลักษณ์ และความโดดเด่นเพิ่มมากยิ่งขึ้น”
โดยนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราปต์มีกลวิธีการนำเสนอคู่ตรงข้ามให้กับ
ตัวละครกลุ่มคนชายขอบเช่นเดียวกัน ซึ่งพบสองกลวิธีด้วยกัน คือ การสร้างลักษณะ
คู่ตรงข้ามจากสถานะทางสังคม และการสร้างลักษณะคู่ตรงข้ามจากความแตกต่างทาง
ความคิด ดังนี้

2.1.1 การใช้สถานะทางสังคมสร้างคู่ตรงข้าม

สถานะทางสังคมถือเป็นสิ่งสำคัญที่ปรากฏภายในสังคมไทย ดังมีกรอบแนวคิด
และค่านิยมเกี่ยวกับฐานะทางสังคมที่ว่า ความร่ำรวยจะนำมาสู่ฐานะทางสังคม รวมทั้ง
การประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ในทางกลับกันความยากจนก็เป็นรูปปฏิเสธทาง
สังคม จนเป็นเหตุให้กลุ่มคนที่มีฐานะยากจนถูกผลักให้กลายเป็นคนชายขอบ ดังที่สุริชัย
หวั่นแก้ว (2550, น. 165-166) ได้กล่าว ความว่า “ทฤษฎีความยากจนเป็นลักษณะทาง
วัฒนธรรมของกลุ่มคนในบางกลุ่ม เช่น คนสลัม เป็นต้นเหตุของความยากจนของเขาเอง
จนกลายเป็นคำกล่าวที่ว่า ‘ไม่มีความยากจนในหมู่คนขยัน’ สะท้อนการมองคู่ตรงข้ามที่มุ่ง

วิจารณ์เพียงตัวระบบ และโครงสร้างว่าเป็นปัญหาความยากจน แต่การยกย่องเชิดชูผู้ประสบความสำเร็จ ล้วนนำเสนอตัวตนของตนเองผ่านพื้นฐานทางวัฒนธรรม หรือมีค่านิยมที่ดี เช่น ความพากเพียร” สะท้อนให้เห็นว่าบริบททางสังคมไทยนั้นมีกรอบแนวคิด และค่านิยมทางด้านลบต่อกลุ่มที่มีฐานะยากจน อีกทั้งยังปฏิเสธการยอมรับกลุ่มคนเหล่านั้นอีกด้วย โดยความแตกต่างทางสถานะทางสังคมได้ถูกหยิบยกมานำเสนอในนวนิยายของปรাপต์ ซึ่งผู้ศึกษาได้สรุปลักษณะคู่ตรงข้ามในบริบทฐานะทางสังคมของตัวละครชายขอบเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะคู่ตรงข้ามในบริบทฐานะทางสังคมของตัวละครชายขอบ

ชื่อนวนิยาย	ชื่อตัวละคร	คู่ตรงข้ามบริบทฐานะทางสังคม
เปรต	รังเพลิง (ตัวละครชายขอบ)	- ฐานะยากจน - ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
	เทพประธาน (ตัวละครคู่ตรงข้าม)	- ฐานะร่ำรวย - ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
กาหลมหารทีก	แซน (ตัวละครชายขอบ)	- ฐานะยากจน - ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (ไม่ถูกครหาจากฐานะทางสังคม)
	กบี่ (ตัวละครคู่ตรงข้าม)	- ฐานะร่ำรวย - ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (ถูกครหาจากฐานะทางสังคม)
สิงพาดกลอน	มโหตร (ตัวละครชายขอบ)	- ฐานะยากจน

ชื่อนวนิยาย	ชื่อตัวละคร	คู่ตรงข้ามบริบทฐานะทางสังคม
	ไตรตรึงษ์ (ตัวละครคู่ตรงข้าม)	- ฐานะร่ำรวย

จากตารางที่ 2 อธิบายได้ว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราบปรามมุ่งเน้นการสร้างตัวละครคู่ตรงข้ามในบริบทฐานะทางสังคม เพื่อแสดงลักษณะเด่นของสังคมที่มีความคาดหวังถึงแนวทาง และวิธีการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกัน ดังนวนิยายเรื่อง *เปรต* ที่นำเสนอความแตกต่างของฐานะทางสังคมโดยการสร้างตัวละครคู่ตรงข้ามให้สะท้อนภาพความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำเสนอการไม่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ นำไปสู่การสร้างตัวละคร “รังเพลิง” ความว่า

ชายหนุ่มรู้สึกตัวเองถูกสาป สาปให้ทำงานที่ไม่มีวันทำเงิน สาปให้เกิดในดินแดนที่อนุญาตให้คนเก่งแค่แบบเดียว สร้างตัวได้ด้วยหนทางเดียว แถมยังเต็มไปด้วยระบบอันลึตรอนทำลายล้างตรรกะ และความชอบธรรม ทำให้คนดีไม่อาจเหลือดี ทำให้คนกลายเป็นสิ่งที่ไม่ใช่คน!

(ปราบปราม, 2561ค, น. 74)

แต่ขณะเดียวกันก็มีการสร้างตัวละครคู่ตรงข้ามที่ประสบความสำเร็จ คือตัวละคร “เทพประธาน” ดังตัวบทที่ว่า

เทพประธานมักหาข้ออ้างเดินทางออกไปข้างนอก ถ้าต้องอยู่ออฟฟิศ เจ้าตัวจะแวปไปสูบบุหรี่ที่ละนาน ๆ งานที่รังเพลิงนำเสนอและถูกปิดตก เทพประธานกลับยกมาปรับเปลี่ยนทางใหม่ แล้วใส่ชื่อว่าเป็นฝีมือ

ตัวเอง ทำประจำของซีเนียร์คือการฉีกยิ้มปลอมกว้างขวาง ปากบอก
คนเก่งมองไม่เห็นปัญหา ไซ้เพราะปัญหาจะถูกซุกให้คนไม่เก่งคอยตาม
แก้ทีหลัง

(ปรাপต์, 2561ค, น. 64 - 65)

จากตัวบททั้งสองจะเห็นว่า รูปแบบการสร้างคู่ตรงข้ามของตัวละครนั้นต้องการ
นำเสนอประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การผลักไสกลุ่มคนที่ไม่ปฏิบัติตามกรอบแนวคิด หรือ
ค่านิยมที่คนในสังคมได้กำหนดไว้ เป็นสาเหตุให้เขาถูกกำหนดให้กลายเป็นกลุ่มคนชาย
ขอบในที่สุด นอกจากเรื่อง *เปรต* แล้ว *กาหลมหารติก* ก็ปรากฏรูปแบบดังกล่าว
เช่นเดียวกัน ดังความว่า

แต่เหมือนเคย กบี่ก็ยังเป็นกบี่ ที่แม้พยายามวิ่งดักหน้า แต่เงาสูงใหญ่
กว่าของแชนก็เลยยังทอดตัวยาวไปกว่าอยู่ทุกเมื่อ ในขณะที่เขาทั้งทุ่มเท
ชวนชววย ทั้งเอาใจเจ้านาย ทั้งพัฒนาผลงานควบคู่กัน ผลปรากฏว่า
แชนผู้เจียบเจื่องดูเอื่อยเฉื่อยกลับยังนำหน้าเขาไปขั้นหนึ่งเป็นอย่างต่ำ
เสมอ ที่สำคัญคือในขณะที่การเติบโตของเพื่อนมีแต่เสียงชื่นชม
ถึงความเหมาะสม เขาถูกกลับตำราชมว่าใช้วิธีสกปรกเดินทางลัด

(ปรাপต์, 2561ก, น. 12-13)

ตัวละคร “กบี่” และ “แชน” ทั้งสองในนวนิยายเรื่อง *กาหลมหารติก* แม้เป็น
ตัวละครที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเช่นเดียวกัน แต่ด้วยความแตกต่างของฐานะ
ทางสังคม เป็นเหตุให้ ตัวละคร กบี่ มักถูกผู้อื่นมองว่า ความสำเร็จที่ได้มานั้นมักมีเรื่อง
ฐานะทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องเนื่องจากตัวละคร กบี่ มีฐานะทางสังคมดีกว่าตัวละคร

แขน หรือตัวละครอีกคู่หนึ่งในนวนิยาย เรื่อง *สิงพาดกลอน* ก็มีการนำเสนอคู่ตรงข้ามของ ฐานะทางสังคมรูปแบบเดียวกัน ผ่านตัวละคร “ไตรตรึงษ์” และ “มโหตร” ปรากฏด้วยบท ดังนี้

แม้नियाจะติดกัน ทว่าครั้งยังเยาว์ ทายาทคนสุดท้ายของคหบดีเช่นเขา ก็ถูกประคบประหงมดูใจในหิน จากหม่อมมา และจากอามา ซึ่งเป็น ทายาทสายตรงของผู้ก่อตั้งสมาคมแต่จื่อเหลียงเอี้ยกุนหวย หรือสมาคม ดูแลผลประโยชน์โดยรวมต่อคนเชื้อสายแต่จิว [...] ในวัยไล่เลี่ยกัน รายนั้นรูปร่างสูงใหญ่กว่า ผิวกร้านก็เกรียมกว่าผมถูกไถสั้นกุด บางช่วง เป็นรอยขีดแหว่งแสดงแผลเป็นจากความทโมน เสือกล้ำกับกางเกงขาสั้น เก้ามอนแทบเตาสีตันต่อไม่ได้ ชายบางช่วง เปื่อยลุ่ม ดินใหญ่ใส่ รองเท้าฟองน้ำ เล็บดำสกปรก เจ้าโคร่งเคลื่อนจากสุตมูมกำแพงลัดเข้ามาในลักษณะที่สายตายังจ้องอยู่ที่ยื่น

(ปราปต์, 2561ง, น. 11-13)

ตัวละคร “ไตรตรึงษ์” และ “มโหตร” ที่นำเสนอผ่านตัวบทข้างต้น มีการสร้าง คู่ตรงข้ามให้กับตัวละคร โดยตัวละครหนึ่ง คือ “ไตรตรึงษ์” มีฐานะทางสังคมที่ดีเป็นลูกที่อยู่ภายในครอบครัวที่ร่ำรวย ในทางกลับกันตัวละคร “มโหตร” ถูกสร้างให้มีฐานะทางสังคมไม่ดี และครอบครัวก็ยากจน สะท้อนให้เห็นลักษณะของ ตัวละครทั้งสองที่เป็นตัวละครหลักภายในเรื่องผ่านการประกอบสร้างที่แฝงนัย ความแตกต่างเข้าไปเพื่อเพิ่มความโดดเด่นให้กับตัวละครเหล่านั้น

กล่าวได้ว่า ปราปต์มีการสร้างตัวละครชายขอบข้างต้นผ่านกลวิธีการสร้างคู่ตรงข้ามในบริบทฐานะทางสังคมให้กับตัวละครดังกล่าว โดยการสร้างคู่ตรงข้ามที่ให้ตัวละคร

หนึ่งเป็นตัวละครที่ร่ำรวย ประสบความสำเร็จในชีวิต อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าตัวละครนั้นจะประสบความสำเร็จในชีวิตก็อาจถูกครหาจากสังคมในทางที่ไม่ดี ในทางกลับกันอีกตัวละครหนึ่งที่เป็นตัวละครขายขอบกลับมีฐานะยากจน หรืออาจไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กลวิธีการสร้างตัวละครให้มีลักษณะคู่ตรงข้ามทางบริบทของสังคมนั้นทำให้รูปแบบของตัวละครมีลักษณะที่โดดเด่นและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การหยิบยกประเด็นทางเศรษฐกิจมาเป็นเงื่อนไขในการสร้างความเป็นชายขอบของปราชัย อาจมองได้ว่าเนื่องจากสังคมปลูกฝังการดำเนินการด้านเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นผลผลิตมากกว่าคุณภาพ ระบบการดำเนินงาน และการได้มาซึ่งทรัพย์สิน พุนิยามทำให้ผู้คนขาดจิตสำนึก และเศรษฐกิจเป็นทุนทางสังคมที่โยงกับอำนาจ กล่าวคือ บุคคลที่มีสถานะทางเศรษฐกิจมั่นคง จะมีการดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างสะดวกไร้ซึ่งอุปสรรค และมีโอกาสในสังคมมากกว่า ในทางกลับกันบุคคลใดที่มีสถานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคงจะส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างยากลำบาก มีโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการในสังคมลดน้อยลง อีกทั้งยังถูกแรงกดดันจากผู้มีอำนาจเหนือกว่า จนผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นกลายเป็นคนขายขอบ โดยกระบวนการสร้างความเป็นชายขอบในนวนิยายของปราชัยชี้ให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้ผู้อ่านตระหนักถึงผลเสียของการกระทำและผลจากการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจผลักดันให้คนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคงกลายเป็นคนขายขอบเพียงเพราะต้องการให้ตนเองมีฐานะที่ดีขึ้น เพื่อความอยู่รอดและเพื่อมีคุณภาพชีวิตเป็นไปตามรูปแบบที่สังคมประกอบสร้างขึ้น

2.1.2 การใช้ความแตกต่างทางความคิดภายในกลุ่มตัวละครขายขอบ

กลวิธีการนำเสนอตัวละครขายขอบของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมิดของปราชัยไม่เพียงสร้างความแตกต่างของสถานะทางสังคมระหว่างตัวละครขายขอบกับตัวละครอีกกลุ่มเท่านั้น แต่ภายในตัวละครขายขอบด้วยกันเองยังมีการสร้าง

ความแตกต่างทางความคิดภายในกลุ่มด้วย ที่สำคัญคือ การสร้างความแตกต่างว่าตนเองจะยอมรับหรือไม่ยอมรับในการเป็นชายขอบของตนอันมีผลต่อเรื่องราว ซึ่งผู้ศึกษาได้สรุปการใช้ความแตกต่างทางความคิดภายในกลุ่มตัวละครชายขอบเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะคู่ตรงข้ามความแตกต่างทางความคิดของตัวละครชายขอบ

ชื่อนวนิยาย	ตัวละครชายขอบ	ความแตกต่างทางความคิด
นิราศมหรณพ	นุชา	ไม่ยอมรับความเป็นชายขอบ นำไปสู่การก่อเหตุฆาตกรรม
	สุพรรณ	ยอมรับความเป็นชายขอบ
สิงพาดกลอน	เบญกา	ไม่ยอมรับความเป็นชายขอบ นำไปสู่การก่อเหตุฆาตกรรม
	จันอับ	ยอมรับความเป็นชายขอบ

จากตารางที่ 3 อธิบายได้ว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราบต์มีการนำเสนอกลวิธีการสร้างตัวละครในบริบทเดียวกัน แต่มีความรู้สึกนึกคิดที่ต่างกั น จะเห็นได้ว่า ใน*นิราศมหรณพ* ที่มีการสร้างตัวละคร “นุชา” กับ “สุพรรณ” หรือ*สิงพาดกลอน* ที่มีการสร้างตัวละคร “เบญกา” กับ “จันอับ” ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวละครทั้ง 4 ตัวนั้น พบว่า ปราบต์พยายามสร้างตัวละครที่มีลักษณะการถูกกดทับ หรือกดขี่จากสังคมในรูปแบบเดียวกัน ดังที่พบจากการสร้างความแตกต่างของตัวละคร “นุชา” และ “สุพรรณ” ในนวนิยาย เรื่อง *นิราศมหรณพ* ความว่า

ความกลัวจะเปลี่ยนเป็นยาแรงต่างหาก ถ้าพวกเขาได้รู้ว่าชาวเมินทำอะไรได้บ้างและพวกเขาจะต้องเริ่มระวัง เจ้าของท้องทะเลไม่ใช่แค่กู้ง

หอย ปู ปลา ปะการัง หรือสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่พวกเขาประเมินว่าด้อยกว่าตัวเองอีกต่อไป เมินจะสามารถใช้ความกลัวของพวกเขาเป็นอำนาจแล้วเมื่อนั้นการต่อรองจะต้องเกิด!

(ปราปต์, 2561ข, น. 303)

และ

ลูกเชื่อจริง ๆ เหนือกว่ากำแพงนั้นจะถูกทำลายลงได้ง่าย ๆ ในโลกแห่งความแตกแยกนี้ จะมีของวิเศษที่ละลายความแตกต่างขัดแย้งลงได้ในฉับพลันจริง ๆ นะเธอลูก

(ปราปต์, 2561ข, น. 308)

จากตัวบทข้างต้น สะท้อนมุมมองของตัวละครที่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือในตัวบทแรกนั้นเป็นการแสดงออกทางความคิดของตัวละคร “นุชา” ซึ่งต้องการทวงคืนสิทธิกลับคืนสู่ชาติพันธุ์ของตนเองผ่านการก่อเหตุฆาตกรรม แตกต่างจากตัวละคร “สุพรรณ” ในตัวบทที่ 2 ข้างต้นที่ยอมรับการเป็นคนชายขอบที่ถูกสังคมกดทับอยู่ในลักษณะนั้นต่อไป

รูปแบบที่ปรากฏข้างต้นเป็นรูปแบบเช่นเดียวกับนวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* โดยใช้ตัวละคร “เบญกา” ตั้งว่า “สารวัตรคงบอกเธอเหมือนที่เธอบอกพี่ซุ่น ‘ถ้าไม่ใช่ด้วยมือตัวเอง เธอก็ไม่มีวันได้รับความยุติธรรมในแบบที่ตัวเองอยากได้’! แต่นั่นมันแค่คำหลอก” (ปราปต์, 2561ง, น. 351) และอีกตอนหนึ่งที่ปรากฏผ่านตัวละคร “จันอับ” ความว่า “สันดานฉัน...คือ ถูกบังคับ...ยิ่งคือ พวกมันทรมาณ ฉันคิด...อยากตายให้พ้น ที่แย่ที่สุดก็คือ ฉันเดินเข้ามาอยู่เอง!” (ปราปต์, 2561ง, น. 195) จากตัวบททั้งสองข้างต้น สะท้อนมุมมองทางความคิดของตัวละคร “เบญกา” และ “จันอับ” ที่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ตัวละครทั้งสองนั้นถูกนำเสนอในมุมมองที่ถูกกดทับจากชาติพันธุ์

เช่นเดียวกัน แต่กลับมีลักษณะทางพฤติกรรม และความคิดที่ไม่เหมือนกัน โดยตัวละคร “เบญกา” ถูกนำเสนอให้มีการต่อสู้เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตนเอง ในทางกลับกัน ตัวละคร “จันอับ” ถูกนำเสนอให้อวดตน และยอมรับต่อสภาพของสังคมที่กดทับตัวของ เขาอยู่

สรุปได้ว่า ตัวละครทั้ง 4 ตัว จากนวนิยายทั้ง 2 เรื่องนั้นสะท้อนให้เห็นรูปแบบ กลวิธีการนำเสนอคู่ตรงข้ามที่มีความแตกต่างทางด้านความคิดเช่นเดียวกัน โดยการสร้าง ให้ตัวละครฝ่ายหนึ่งยอมรับแรงกดทับ และการผลักไสจากสังคมให้พวกเขากลายเป็นกลุ่ม คนชายขอบ แต่อีกฝ่ายหนึ่งกลับต่อสู้เพื่อทวงคืนสิทธิ และเสรีภาพที่พวกเขาถูกกดทับอยู่ ประเด็นการศึกษากลวิธีการนำเสนอคู่ตรงข้ามของตัวละครชายขอบข้างต้น พบว่า รูปแบบการสร้างคู่ตรงข้ามให้กับตัวละครนั้นถือเป็นกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนที่ ต้องการแสดงให้เห็นมุมมองของตัวละครชายขอบเหล่านั้นว่ามีความแตกต่างกันภายใน กลุ่ม อันทำให้เกิดความแตกต่างกันตามมา เพราะกลุ่มหนึ่งได้เข้าสู่กระบวนการกลายเป็น กลุ่มคนชายขอบ แต่อีกกลุ่มหนึ่งพยายามหลุดออกจากกรอบดังกล่าวอันนำไปสู่การก่อ เหตุฆาตกรรมภายในเรื่อง เพื่อเรียกร้อง และทวงคืนสิทธิให้กับตนเอง

2.2 กลวิธีการสร้างบทบาทใหม่ให้แก่ตัวละครชายขอบ

แม้บันทึกคติโดยส่วนใหญ่มักนำเสนอตัวละครชายขอบทางด้านลบ ซึ่งสอดคล้องกับที่สุริชัย หวันแก้ว (2550, น. 56) กล่าวว่า “ตัวละครชายขอบมักถูก นำเสนอในมุมมองทางด้านลบ ซึ่งเมื่อศึกษาตัวละครชายขอบในงานต่าง ๆ พบว่า มักมี การนำเสนอที่แฝงทัศนคติว่าคนชายขอบเป็นปัญหา” แต่ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาการนำเสนอตัวละครชายขอบจากนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดีของปราบปราม พบว่ามีการสร้างได้ภาพด้านลบ ด้วยการสร้างบทบาทใหม่ให้กับตัวละครชายขอบ เหล่านั้นในมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม ดังนี้

นวนิยายเรื่อง *กาหลมหรทึก* มีกลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบผ่านบริบทของตัวละครหญิง “พะนอนิจ” ซึ่งเป็นตัวละครที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยงของเธอ ดังตอนที่ว่า “มันให้ฉันจับไอ้มันของมัน กินไอ้มันของมัน และถ้าฉันไม่ทำมันก็จะเอาเม็ดผัดตดของมันมากลัดที่ท้องฉัน กรีดต้นขาฉัน กรีดในที่ที่ฉันจะไม่กล้าให้ใครเห็น และมันจะรอดตัวไปได้!” (ปรাপต์, 2561ก, น. 191) จากเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของตัวละครพะนอนิจ เนื่องจากเธอยังต้องได้รับความช่วยเหลือจากพ่อเลี้ยง เหตุการณ์ข้างต้นส่งผลให้เกิดปมความขัดแย้งภายในจิตใจของเธอ ต่อมาเมื่อเธอสามารถดูแลตัวเองได้ และต้องการเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง เธอจึงตัดสินใจก่อเหตุฆาตกรรมทั้งหมดเพื่อยุติความผิดให้กับพ่อเลี้ยงของเธอ ลักษณะดังกล่าวจึงทำให้เหยื่อของการถูกล่วงละเมิดกลายเป็นผู้ออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมด้วยตัวเอง และแทนที่จะสร้างภาพความน่าสงสาร กลับกลายเป็นการสร้างให้เห็นการตอบโต้ด้วยวิธีการรุนแรง จากความว่า

ฉันต้องกัดฟันทนอยู่นาน นานจนทนไม่ได้ และต้องตอบแทนมันกับเมีย
ด้วยการผลักไอ้ฉลาดตกบันไดลงมาตายตามตาของมันไปในที่สุด!
รู้มั๊ย ฉันน่าจะทำอย่างนั้นตั้งนานแล้ว มันทำให้ฉันเรียนรู่ว่าเราไม่ควร
ปล่อยให้พวกคนชั่วลอยนวลโดยไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ

(ปรাপต์, 2561ก, น. 191-192)

ลักษณะดังกล่าวก็ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *นิราศมหรณพ* ที่นำเสนอบทบาทของกลุ่มคนชายขอบด้านความพิการผ่านตัวละคร “กำมะหยี่” ตัวละครข้างต้นมีการนำเสนอความพิการโดยการโต้บทบาทเดิมที่สังคมกำหนด กล่าวคือ ถนนมนวล หิริญเทพ (2551, น. 202) สรุปร่วมมองของคนพิการในสังคมไทยร่วมสมัยมักถูกกำหนด

กรอบให้เป็น “ภาระของสังคม” ผ่านวาทกรรมทางการแพทย์และศาสนาที่เข้ามาพิจารณา ผวนกับต้อง “ฟื้นฟู” คนพิการเหล่านั้นให้กลับมาเป็นปกติ แต่ในช่วงหลังก็มีการพยายามมองคนพิการใหม่ด้วยกรอบสิทธิมนุษยชนด้วย ทั้งนี้ เมื่อผู้พิการเป็นไปตามกรอบความคิดดังกล่าวย่อมนำไปสู่กระบวนการกลายเป็นคนชายขอบ หากแต่ในนวนิยายเรื่อง *นิราศมหรณพ* กลับนำเสนอบทบาทใหม่ให้กับตัวละครดังกล่าว คือ การสร้างให้เป็นผู้ค้นพบความจริงของเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมดภายในเรื่อง ตามความในตอนที่ว่า

ผู้ใหญ่ส่วนมากชอบเด็กโง่และหัวอ่อน ยิ่งเป็นเด็กพิการจะต้องโง่โง่ และเป็นง่อยโรคคอยความช่วยเหลือ เป็นส่วนให้คนพวกนั้นระบายความเมตตาเพื่อยกระดับจิตใจของพวกมันเองว่า ข้าก็เป็นคนตีเหมือนกันแะ รวากับว่านี่แหละจุดประสงค์ที่ธรรมชาติสร้างให้โลกมีคนทุพพลภาพอด เป็นใบ้ หรือแขนขาไม่สมประกอบ [...] คนพวกนั้นคิดว่าเธอ ‘ต่าง’ ไม่มีใครคิดหรือกว่าเธอคือคนเหมือนกัน

(ปรাপต์, 2561ข, น. 114)

และ

‘ไม่ใช่แค่เดือนคะ’ กำมะหยี่สลับสายตาไปยังนายตำรวจ ‘หนูรู้ว่าเขาคือใคร!’ (ปรাপต์, 2561ข, น. 261)

เช่นเดียวกับนวนิยายเรื่อง *เปรต* ที่มีการนำเสนอในรูปแบบดังกล่าวผ่านตัวละคร “รังเพลิง” คือ สร้างบทบาทความอ่อนแอในช่วงต้น โดยบทบาทความอ่อนแอที่ถูกนำเสนอ นั้น สะท้อนผ่านการไม่ประสบความสำเร็จในด้านชีวิตคู่ ซ้ำยังถูกเอารัดเอาเปรียบในด้านอาชีพการงาน ส่งผลให้เกิดเป็นปมความขัดแย้งของตัวละครนำไปสู่เหตุการณ์ฆาตกรรมเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง สุดท้ายเมื่อรังเพลิง

ได้เรียนรู้ถึงรูปแบบการใช้ชีวิตในสังคมเมืองที่เต็มไปด้วยการเอารัดเอาเปรียบ ความเห็นแก่ตัวของคนในสังคม เป็นเหตุให้ตัวละครดังกล่าวสละทิ้งบทบาท ความอ่อนแอของตนเอง และเปลี่ยนตนเองไปในรูปแบบบทบาทใหม่ตามกรอบที่สังคม ประกอบสร้างขึ้น ดังความที่ว่า

‘นี่เงิ เปรต!’ เสียงเด็กน้อยหัดพูดตามแม่ ลอยมาแว่ว ๆ คราวนี้รังเพลิงได้ ยินแล้วไม่สนใจ ไม่สน เหมือนที่ไม่สนใจคำตำหนิของไอ้เทพประธาน และคติการหายตัวไปกลับของพันซัง เขาถูกสอบปากคำในฐานะญาติ และคนสนิทเช่นกัน ถึงกระนั้นก็ไม่ยี่หระ เพราะรู้แล้วว่า ถึงอย่างไรก็ไม่มี ปัญญาทำอะไรได้!

(ปราปต์, 2561ค, น. 222)

สุดท้ายในนวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* ก็มีการนำเสนอตัวละครชายขอบ ในรูปแบบเช่นเดียวกับนวนิยายทั้ง 3 เรื่องข้างต้น โดยในตอนต้นนำเสนอตัวละคร ชายขอบ “सारวตฺรพรต” เป็นตัวละครที่ยึดมั่นในหน้าที่การงานและกระบวนกรยุติธรรม แต่เมื่อเพื่อนอันเป็นที่รักเสียชีวิต รวมทั้งไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนกร ทางกฎหมาย เป็นเหตุให้सारวตฺรพรตปรับเปลี่ยนบทบาทกลายเป็นผู้บงการ ของเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมดภายในเรื่อง ดังตัวบทที่ว่า

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ พ.ต.ต.พรต อธิสมบัตติ ไม่ใช่คนร้ายโดยกมล สันดาน ด้านการทำงาน ก่อนหน้านั้นไม่ถึงกับโดดเด่น ขณะเดียวกัน ถ้าเสี่ยงได้ เจ้าตัวก็ไม่เคยข้องแวะเรื่องโสมมจนกลายเป็น ‘ปลาเน่า’

กระทั่งมรณกรรมของเพื่อนรักนั้นละ ความสูญเสียและโศกเศร้าจึง
ค่อย ๆ หลอมเปลี่ยนเจ้าตัวไปเป็นคน

(ปรাপต์, 2561ง, น. 281)

สรุปได้ว่า จากการศึกษาทฤษฎีการนำเสนอบทบาทใหม่ให้กับตัวละครชายขอบพบว่า ผู้เขียนต้องการสร้างบทบาทในรูปแบบใหม่ให้กับตัวละครชายขอบที่แตกต่างไปจากบทบาทเดิม ซึ่งมักนำเสนอให้ตัวละครชายขอบเป็นไปในทิศทางด้านลบ โดยไม่ได้สร้างความชอบธรรม หรือสะท้อนปัญหาของกลุ่มคนเหล่านั้นอย่างแท้จริง หากแต่จุดเด่นในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปรাপต์ได้พยายามสร้างบทบาทใหม่ขึ้นเพื่อหักล้างกับภาพเหมารวมของตัวละครชายขอบเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อนำเสนอปัญหา และปมความขัดแย้งของตัวละครชายขอบ โดยนวนิยายของปรাপต์มักเริ่มปรากฏเป็นตัวละครชายขอบที่มีความอ่อนแอในช่วงต้น หรือเป็นไปตามภาพเหมารวมที่สังคมประกอบสร้างก่อน จากนั้นเรื่องได้พลิกกลับกลายเป็นว่าตัวละครเหล่านั้นกลับเป็นผู้ก่อเหตุหรือผู้กุมชะตาเรื่องไว้

โดยนัยนี้ ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการแสดงถึงการเรียกร้องความเป็นธรรมของ “ผู้ถูกล่า” ให้กลับกลายเป็น “ผู้กำหนดชะตา” ทั้งในรูปแบบของผู้ล่าด้วยตนเอง หรือเป็นผู้กุมความลับของเรื่องไว้นั่นเอง ลักษณะเช่นนี้นอกจากจะเป็นการสร้างอำนาจให้แก่ตัวละครชายขอบแล้ว ยังเป็นการชี้ให้เห็นแรงกดดันทางสังคมที่เมื่อกดทับคนเหล่านี้นักเข้าแล้วก็อาจทำให้ระเบิดออกมาและก่อให้เกิดความรุนแรงทางสังคม ดังนั้น การสร้างตัวละครเหล่านี้จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงความทุกข์ยากของคนชายขอบ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็เหมือนเป็นกระบอกเสียงในการเรียกร้องความเป็นธรรมของคนชายขอบด้วยนั่นเอง

โดยสรุปแล้ว ตัวละครชายขอบในนวนิยายของปรাপต์สร้างขึ้นจากการสร้างคู่ตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นการสร้างลักษณะคู่ตรงข้ามจากสถานะทางสังคม จนนำไปสู่

การพลักไสให้กลุ่มคนที่เป็นฆาตกรดังกล่าวกลายเป็นกลุ่มคนชายขอบ นอกจากนั้น ผู้เขียนยังได้สร้างคู่ตรงข้ามที่มีความแตกต่างทางด้านความคิด ตัวละครหนึ่งถูกนำเสนอให้มีการลุกขึ้นมาต่อสู้ เพื่อเรียกร้องสิทธิและความชอบธรรมให้กับตนเอง ขณะที่อีก ตัวละครหนึ่งถูกนำเสนอให้อดทน และยอมรับต่อสภาพที่ถูกสังคมกดทับไว้ พร้อมกันนั้น ปราปต์ยังใช้กลวิธีการสร้างบทบาทใหม่ให้กับตัวละครชายขอบ จากตัวละครที่สังคมมองว่าอ่อนแอ ไม่มีคุณค่า ไม่สามารถสร้างประโยชน์ใด ๆ ให้กับสังคมได้ พลิกกลับมาสู่ บทบาทใหม่กลายเป็นผู้ที่กุมชะตาของเรื่อง หรือกลายเป็นฆาตกรในที่สุด ทั้งหมดเห็นได้ชัดว่า ทั้งกลวิธีการสร้างคู่ตรงข้ามและการพลิกบทบาทใหม่ของตัวละคร ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับแรงกดดันทางสังคมในแง่มุมที่แตกต่างกันไป ซึ่งในนวนิยายแต่ละเรื่องได้สร้างให้ตัวละครฆาตกรลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเองผ่านการก่อเหตุฆาตกรรม ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างความตระหนักให้เห็นว่า แท้จริงแล้วเหตุการณ์ฆาตกรรมดังกล่าวไม่ใช่ความขัดแย้งเพียงส่วนตัว แต่สังคมรอบตัวต่างหาก ซึ่งเป็นฆาตกรตัวจริงในการผลักดันให้คนชายขอบต้องออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ตนเอง

ท้ายที่สุด การเรียกร้องความเป็นธรรมยังปรากฏผ่านจากการจบเรื่องแบบปลายเปิด ดังที่อภิปรายไปในหัวข้อก่อนหน้านี้ว่า นวนิยายของปราปต์ได้จบเรื่องแบบได้ชนบ ตัวละครผู้ก่อเหตุไม่ได้รับโทษตามการจบเรื่องแบบชนบเดิม คือ การตายหรือได้รับโทษตามกระบวนการทางกฎหมาย แต่กลับให้ตัวละครดังกล่าวได้รับโทษแบบอื่นแทน ประเด็นนี้อาจมองได้ว่า กลุ่มคนชายขอบเป็นกลุ่มคนนอกสังคมที่ถูกกลืนกลืนสิทธิเสรีภาพ ไม่ได้รับการดูแลในฐานะมนุษย์ของสังคมอย่างเท่าเทียมอยู่เป็นทุนเดิม หากจบเรื่องโดยการลงโทษทางกฎหมายก็จะยิ่งเป็นการตอกย้ำอำนาจของรัฐที่กดทับความเป็นชายขอบให้มากยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งนอกจากจะไม่ได้แก้ไขประเด็นคนชายขอบแล้ว ก็ยิ่งเป็นการตอกย้ำปัญหาด้วย ดังนั้น การจบแบบได้ชนบจึงอาจเป็นการสร้าง “ความเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์” ของปราปต์เอง เพื่อชี้ให้เห็นว่าแม้การฆาตกรรมอาจไม่ใช่ทางออกของผู้ถูก

กดขี่เสมอไป และคนทำผิดก็ควรได้รับโทษ แต่การลงโทษด้วยกฎหมายหรือความตายอาจมิใช่ทางออกเดียว ทั้งนี้การจบบแบบปลายเปิดจึงถือเป็นการหลีกเลี่ยงที่จะตอกย้ำความเป็นคนนอกและการถูกกดทับจากอำนาจรัฐ แต่ในขณะเดียวกันปราชญ์ก็ได้สร้างรูปแบบของการลงโทษในลักษณะอื่นที่สะท้อนความเจ็บปวดไม่ต่างกันเข้ามาแทนที่

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

บทความนี้มุ่งศึกษานวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราชญ์ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอตัวละครชายขอบ จากนวนิยายทั้ง 4 เรื่อง คือ *กาหลมหรรทิก* *นิราคมหรรณพ* *เปรต* และ *สิงพาดกลอน* ผลการศึกษาพบว่า แม้รูปแบบโครงเรื่องนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของปราชญ์ดำเนินเรื่องไปตามขนบของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมีด แต่จุดเด่นของนวนิยายแนวนี้นั้นของปราชญ์ คือ ไม่ได้นำเสนอจุดจบของตัวละครตามรูปแบบขนบเดิมที่ตัวละครผู้ก่อเหตุต้องรับโทษ ลักษณะปลายปิดที่ขนบของนวนิยายประเภทดังกล่าวกำหนดไว้ เช่น การรับโทษด้วยการตาย หรือกระบวนการทางกฎหมาย เป็นต้น แต่ปราชญ์กลับสร้างจุดจบของตัวละครผู้ก่อเหตุในลักษณะปลายเปิด อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าการลงโทษอาจมิได้ปรากฏผ่านกฎหมายหรือความตายเท่านั้น แต่ยังมีวิธีการอื่นในการลงโทษในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีความรุนแรงไม่ต่างจากโทษตามขนบเดิมของนวนิยายแนวดังกล่าว พร้อมชี้ให้เห็นว่าความอยุติธรรมอาจมิได้หมดไปอย่างสิ้นเชิง และความอยุติธรรมดังกล่าวก็อาจดำรงอยู่ในสังคมเช่นกัน ตลอดจนอาจแสดงให้เห็นว่าความจริงแท้เพียงหนึ่งเดียวที่เป็นไปตามกรอบของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบเดิมอาจมิได้มีเพียงหนึ่งเดียว ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของธงชัย แซ่เจี๋ย (2560) ที่ศึกษาในประเด็นการเล่าเรื่องแบบหลังสมัยใหม่ใน *นิราคมหรรณพ* ของปราชญ์ว่า ปราชญ์ได้ใช้กลวิธีรูปแบบวรรณกรรมยอดนิยม และปฏิเสธรูปแบบที่สมบูรณไปพร้อมกัน ดังนั้น เมื่อเชื่อมโยงกับผลการวิจัยใน

บทความนี้จึงกล่าวได้ว่า นวนิยายของปราปต์นั้นมีลักษณะเด่น คือ การโต้ชนบในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนอย่างเด่นชัดและการโต้ชนบนั้นก็มิมีบทบาทต่อการนำเสนอประเด็นหลักที่ปราปต์ต้องการนำเสนอด้วย

นอกจากนี้ ปราปต์ยังให้ความสำคัญกับการสร้างตัวละคร ซึ่งตัวละครชายขอบที่ปราปต์ได้สร้างขึ้นนั้น เป็นตัวละครที่มีจุดเด่นอีกกลุ่มหนึ่งที่ปรากฏในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีมิติของปราปต์ คือ ตัวละครชายขอบเหล่านั้นได้รับการนำเสนอผ่านกลวิธีการสร้างคู่ตรงข้าม ทั้งตรงข้ามกับตัวละครกระแสหลัก และความแตกต่างกันเองภายในกลุ่มคนชายขอบด้วยกัน พร้อมกันนี้ตัวละครชายขอบดังกล่าวยังปรากฏในลักษณะบทบาทใหม่ ปราปต์ได้พยายามหลายภาพเหมารวมของตัวละครและสร้างบทบาทใหม่ให้ตัวละคร โดยกลวิธีทั้งหมดที่กล่าวมาได้นั้นย้ำให้เห็นแรงกดดันทางสังคมที่กดทับพวกเขา ตลอดจนได้เพิ่มอำนาจให้พวกเขาเปลี่ยนสถานะจากผู้ถูกกดทับเป็นผู้กำหนดชะตาผ่านการเป็นฆาตกร หรือการเป็นผู้ชี้ชะตาสำคัญในเรื่องแทน โดยปราปต์ได้เน้นย้ำให้เห็นว่าปมความขัดแย้งรองที่กดทับตัวละครเป็นปมที่ทำให้ตัวละครดังกล่าวลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง แทนที่จะใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหา สะท้อนให้เห็นว่า ปราปต์ให้คุณค่ากับการนำเสนอปมความขัดแย้ง และการสร้างตัวละครที่มีความเป็นชายขอบ เพื่อสะท้อนภาพที่สังคม หรือบริบทต่าง ๆ กดทับคนกลุ่มดังกล่าวอยู่ เพื่อสร้างความสมจริงและสภาพทางบริบทของสังคมในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนำเสนอความเป็นชายขอบให้ออกมาอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ปาริฉัตร ภูพันธ์, 2553)

ผลจากการศึกษาข้างต้นสามารถอภิปรายได้ว่า นวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมีมิติของปราปต์นับว่าเน้นย้ำความสำคัญของตัวละครชายขอบดังกล่าวที่เป็นไปเพื่อให้เห็นปัญหาที่สังคมกดทับคนกลุ่มนี้และแสดงออกมาผ่านความรุนแรงในรูปแบบคดีฆาตกรรมมากกว่าการค้นหากลวิธีในการก่อเหตุ กล่าวคือ นวนิยายของปราปต์นับว่าเน้นการ

เปิดเผยสาเหตุในการก่อเหตุอันมาจากการกดทับของสังคมต่อคนชายขอบ รูปแบบดังกล่าวเป็นการนำเสนอเพื่อให้ผู้อ่านตระหนักถึงปัญหาอันเกิดจากกลุ่มคนชายขอบที่ถูกกดทับจากสังคมจนนำไปสู่การก่อเหตุดังกล่าว และยังเมื่อมองจุดจบของตัวละครในรูปแบบปลายเปิดก็ยิ่งตอกย้ำให้ผู้อ่านได้พิจารณาว่า แท้จริงแล้วกลุ่มคนเหล่านั้น ควรได้รับโทษในรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมต่อการกระทำมากที่สุด หรือควรที่จะเห็นอกเห็นใจคนเหล่านั้นจากสาเหตุที่พวกเขาต้องลุกขึ้นมาต่อสู้หรือไม่ด้วย ทั้งนี้ การเลือกใช้รูปแบบนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดมาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอประเด็นความเป็นชายขอบ ก็อาจเป็นไปตามที่ธีรณิษฐ์ มีเพียร (2542) กล่าวว่า นวนิยายประเภทดังกล่าวมีเหตุการณ์ฆาตกรรมต่อเนื่องที่ทำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงปมความขัดแย้งรอนแรง ความรุนแรง และความโหดเหี้ยมในการก่อเหตุฆาตกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของนวนิยายประเภทดังกล่าว ซึ่งปรารถได้ใช้การฆาตกรรมต่อเนื่องนั้นเองมาตีแผ่การกดขี่ ความรุนแรงที่คนชายขอบต้องเผชิญจนต้องลุกขึ้นมาตอบโต้ น่าสังเกตด้วยว่า ปรารถได้นำเสนอประเด็นข้างต้นผ่านมุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครชายขอบเอง ซึ่งปกติแล้วตัวละครเหล่านี้มักถูกนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องในทางด้านลบ กลวิธีนี้เองจึงทำให้ “เสียง” ของตัวละครชายขอบได้แสดงความคิดและถ่ายทอดความรู้สึกจากมุมมองชายขอบแทนที่จะเป็นการผลิตซ้ำภาพเหมารวมเดิม

ท้ายที่สุด กล่าวได้ว่า ลักษณะเด่นของนวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปรารถอยู่ที่การจบเรื่องแบบปลายเปิดแทนที่จะจบด้วยการลงโทษผ่านกระบวนการทางกฎหมายหรือความตาย แต่เป็นการลงโทษที่เป็นนามธรรมหรืออื่น ๆ กลวิธีเช่นนี้เชื่อมโยงกับตัวละครชายขอบอันเป็นองค์ประกอบเด่นอีกประการหนึ่ง เพราะตัวละครชายขอบเองมักเป็น “จำเลย” ของสังคม ผ่านภาพด้านลบที่สังคมสร้างให้ ปรารถได้เน้นย้ำให้เห็นแรงกดดันที่ตัวละครเหล่านี้ต้องเจอและผลักดันให้ตัวละครกลายเป็นฆาตกร การจบเรื่องดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นทั้งความเห็นใจในโชคชะตาที่ผลักดันให้พวกเขาเป็นเช่นนั้น แต่ใน

ขณะเดียวกันก็ทำให้เห็นถึงความอยู่ดีธรรมของสังคมที่อาจมิได้หมดไปโดยง่าย และกระตุ้นให้ผู้อ่านได้หันกลับมามองเห็นปัญหาและตัดสินเองว่าการกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ หรือมีหนทางใดที่จะช่วยลดความอยู่ดีธรรมเพื่อป้องกันมิให้เกิดความรุนแรงดังเช่นในนวนิยายขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง ดังนั้น นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราปต์จึงนับว่ามีคุณค่าไม่เพียงแต่ความสนุกสนานนำติดตาม แต่ได้ตีแผ่ปัญหาทางสังคมร่วมสมัยให้ผู้อ่านได้เห็นและขบคิดไปพร้อมกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2558). *อ่าน (ไม่) เอาเรื่อง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อ่าน.
- ถนอมนวล หิรัญเทพ. (2551). *วาทกรรมความพิการในเรื่องเล่าสมัยใหม่ของไทย*. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธงชัย แซ่เจี๋ย. (2560). การเล่าเรื่องแบบหลังสมัยใหม่ใน นิราศมหรณพของปราปต์. ใน *บทความนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติ “มศว วิจัย” ครั้งที่ 10*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงชัย แซ่เจี๋ย. (2562). จากกาลลมหฤทิก สู่ ลิงพาดกลอน: จักรวาลคู่ขนานกับการฉวยใช้วัฒนธรรมวาทของนักเขียน. ใน *บทความนำเสนอการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 57: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธรณินทร์ มีเพียร. (2542). นวนิยายสืบสวนในทรศนะของชเวทาน โตโดรอฟ. *วารสารอักษรศาสตร์*, 28(1), 90-111.

ธัญญารักษ์ ฉบับแบบ และคณะ. (2562). การประยุกต์ใช้ข้อมูลคดีชนเรื่องตำนานผีไทย
ในการสร้างสรรค์ นวนิยายชุดผีมหานคร. ใน *บทความนำเสนอการประชุม
วิชาการระดับปริญญาตรีด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2*.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปราปต์. (2561ก). *กาหลมหรทีก* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง.

ปราปต์. (2561ข). *นิราศมหรณพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง.

ปราปต์. (2561ค). *เปรต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โซฟาพับลิชชิ่ง.

ปราปต์. (2561ง). *สิงพาดกลอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง.

ปาริฉัตร ภูพันธ์. (2553). อาชญาวิทยาไทย พ.ศ. 2541 – 2550. *วารสารศิลปศาสตร์
ปริทัศน์*, 5(10), 53-65.

เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์. (2550). *กลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน
ของกึ่งฉัตร*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.

แพรว บุโรทกานนท์ และสรายุรัตน์ ไว้เกียรติ. (2561). *กาหลมหรทีก: ทำความรู้จัก
“ปราปต์”ผู้เขียนนิยายสืบสวนสอบสวนที่เขย่าวงการวรรณกรรมไทย*.
สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564 จาก [https://thestandard.co/prapt-chairat-
pipitpatanaprap/](https://thestandard.co/prapt-chairat-pipitpatanaprap/)

ยุวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา. (2559). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สรณัฐ ไตลังคะ. (2560). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2563). The spatial turn: วิวิธวิทยาการศึกษาพื้นที่ในวรรณกรรม. ใน *นวนิธี: วิวิธวิทยาร่วมสมัยในการศึกษาวรรณกรรม* (น. 120-181). กรุงเทพฯ: ศยาม.
- สุริชัย หวันแก้ว. (2550). *คนชายขอบ: จากความคิดสู่ความจริง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิฐาน กาญจนะพงศ์. (2562). *เปรต พญานาค ขนกลุ่มน้อย ขนชั้นและภาพสะท้อนสังคมไทยผ่านนวนิยายของปรাপต์*. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564 จาก <https://thestandard.co/novel-of-prapt/>
- อลิสา สันตสมบัติ. (2552). *ความจริง อัตลักษณ์ เรื่องเล่า และเขาวงกต: การแสวงหาแบบหลังสมัยใหม่ในนวนิยายโต้ชนบีสืบสวนสอบสวน*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อังคณา สุขวิเศษ. (2544). *นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน: อิทธิพลของชุดxorลอคโฮล์มส์ที่มีต่อชุดพัวโรต์และนิทานทองอิน*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ภาษาต่างประเทศ

- Harrison, R. (2009). "Elementary, My Dear Wat": Influence and Imitation in the Early Crime Fiction of 'Late-Victorian' Siam. In *Chewing Over the West: Occidental Narratives in Non-Western Readings* (pp. 303-348). Amsterdam and New York: Rodopi.
- Lim, S. (2012). Detective Fiction, the Police and Secrecy in Early Twentieth Century Siam. *South East Asia Research*, 20(1), 83-102.

- Chotiudompant, S. (2017). World Detective Form and Thai Crime Fiction. In *Crime fiction as world literature* (pp. 197-211). New York: Bloomsbury Academic.
- Chaochuti, T. (2009). “The Murderer of Bangkhunphrom”: The Semi-Colonial Siam and its Early Literary Adaptations. *Manusya: Journal of Humanities*, 12(4), 30-41.